

פַּתְגָּוִת

ביטאון עמותת השריון, גליון מס' 1, יולי 1998

50 שנה למלחת העצמאות

הזהלט על הקמת חטיבת דוברות
חט"ר ויחידות תיעודית, לשם כל יס

וש

וכרמל, – סבל אחד פלוי מאמונות

יש להזכיר 1500 אירוגים לחטיבת הרוברכית

שי 2 גורדי, צב 5000 שבועות ובעיתון

חנוך מעכבי רוח רובי וביבון כל מפקדים מהטש

אי לאחת את המפקדים מהטש

למה רבינסקי כתבה לפאקס הטעינה

הטש הטעינה כתבה לפאקס הטעינה





עמותת השריון
מבורךת את התעשייהות הביטחונית
על תרומתו לביטחון ישראל

עמותת "יד לשריון" בלטרון

חברת סימר בע"מ
Saymar Ltd. מבורךת את חיל השריון במלואו יובל להקמתו



במשך שני עשורים
מספקת חברת סימר
חלקי חילוף ומערכות
לטנקים, נגמ"שים,
תומ"טים ורכב צבאי,
לצה"ל ולמאות לכוחות
מרוצחים ברחבי העולם

רחוב טובל 22 רמת-גן 52522 טל. 03-5756844
E-mail: saymar@netvision.net.il • Web Site: www.saymar.co.il





דבר העורר

אנחנו גאים וশמחים להציג לכם את הגילון הראשון של "שריון", ביטאון עמותת השryan. ארבע מטרות עיקריות ניצבות לפנייכם:N ■ להטמע את מורשת השryan הישראלי. ■ לקדם את מטרות עמותת השryan. ■ להאיר על המתרחש בשryan הסדר. ■ לשמש במה להגות צבאיות בכלל ושורנאיות בפרט. גילון הבכורה עומד בסימן 50 שנה למלחמת העצמאות. השryan הישראלי, כמו המדינה בה צמח ושיגש, עבר בובל השנים כירבת-ידך מרושמה, רשם לא מעט פרקים מזהירים במערכות ישראל וקנה לעצמו מוניטין ומעמד של יוֹקָה בקרב צבאות העולם. בගילון זה תוכל לחקור על קרבנות ממלכת תש"ח, מהראשונים שניהל כוח שריון ישראלי, על חלבי הלידה של החיל; על הטנק הראשון שהובחר מבסיסו של הצבא הבריטי ועוד. כל גילון יעסוק במספר נושאים מרכזיים: קרבנות שריון מפורסמים, הוגות צבאיות, דיווחים מביסיסי שריון ברחבי הארץ, מבט על הנעשה בחילות השryan בעולם וDOIWHIM על הפעילותות בארץ לטרון ובעמותת השryan. כאמור מוזמנים לכתוב לנו על הוגות צבאיות בכלול ונושא שריון בפרט. כמו כן, נשמח לקבל תשובות, הערות והארות על הביטאון, ולפרנס אותן במדור "שריונאים כתובים", החל מהגילון הבא.

אלישיב שמשי
עורר ראשי

ברכות לאלוifi המטה הכללי בתפקידם החדש

לרמתכ"ל, רב-אלוף שאול מופז
לסגן הרמתכ"ל, אלוף עוזי דין
ולדאש אמר", אלוף עמוס מלכא
למפקד המפק"ש, אלוף משה עברי (סוקני)
לאלוף פיקוד מרכז, אלוף משה (בוגי) יעלון
לאלוף פיקוד צפון, אלוף גבי אשכנזי

בכם מבטחים, הצלחתכם - הצלחתנו!

משפחת השryan
מערכת "שריון"
עמותת השryan

מערכת

עורכה הראשית: תא"ל (AMIL) אלישיב שמשי סטודיו אירה קרן
יעוץ ערכיה: תא"ל (AMIL) יצחק רבין דף הפוקט
מצוות מערכת: תא"ל (AMIL) אהוד גروس סגן יעל קרן הדפסה:
אל"מ גיא צור דפוס "חיש"

כתובת המערכת:
עמותת השryan, לטראון ד.ב. שמושן 99762, טל. 08-9255268, פקס 9255186
אתר האינטרנט: www.arcm-latrun.org.il

תיק

- 4 "לשוריון תפקיד מכירע גם בשדה הקרב העתידי"
שייחה עם מפקד מפ"ש הנכנס, אלוף משה עברי (סוקני)
- 5 בירכת קשנ"ר, תא"ל מאיר גחטן
האיש והאגודה: יצחק שדה, מייסד חיל השryan
- 6 "ההחלתה החשובה של חי" – המליצה לMITKAFTNG נגד ברמת הגולן"
ראיון עם אלוף (AMIL) מוסה פלד
- 7 השוריון במלחמות העצמאיות
סאל" (AMIL) עמייד ברזנער על האצלחות הראשונות בקרבות תש"ח
- 8 טנקים יש לכם?
אל"מ (AMIL) דיר מאיר פעיל על הימים הראשונים של החיל
- 9 השוריון בקרב אש ותגובה
סאל" (AMIL) עמייד ברזנער על מיבצע "שמונה" ומיבצע "אסף"
- 10 הטורים פשוט טבוחו בנו, נסעה וירו"
אלוף (AMIL) מוסה פלד על קרב משמר הירדן
- 11 שמן ושמו "מאיר"
רס"ן (AMIL) מיכאל מס על הטנק הבריטי שהוברכה ע"י "ההגנה"
- 12 "רוחכם נצחית היא, ומלווה אותנו באשר נלך"
נאומו של אב שכל בעצרת זיכרון ללוחמי השryan
- 13 "לא למען המית נתן הנשק בידינו"
פרופ' אסא כשר על האנדורטה המרכזית של חטיבת 8
- 14 חטיבה 8, תעוזת זהות
חטיבה 8, תעוזת זהות
- 15 הטנק שחייסל 13 מחבלים
36 שעוט הלחימה העיקשת של צוות טנק מפלוגת "גל-עו"ז"
- 16 פלוגה אלף-אלף
פרופיל של פלוגה מיבצעית ברמת הגולן
- 17 גן גידל קצין שריון
צוערים ומדריכים על קורס קציני שריון (קק"ש)
- 18 באימון כמו במלחמה
מרכז תיכון ובקרת תרגילים (מתב"ת), איך זה עובד?
- 19 אגרוף הפלדה של צה"ל
אלוף ישראל טל, אבי המרכבה, על חוד החנית של ביטחון ישראל
- 20 מק"ע מוחצת
על מعرצת הקרב העתידית (מק"ע)
- 21 לאן דהו השryan המצרי?
אל"מ (AMIL) בני מיכלסון על התוצאות הצבאיות המדיאגיה של שכנתנו מדרום
- 22 שריון בכותרות
חדשות שריון מהעולם ■ رس"ן (AMIL) מיכאל מס
- 23 מבט על אתר עמותת השryan בלטרון
תא"ל (AMIL) יצחק רבין
מורות השryan? כן בבית-סיפורנו!"
- 24 ראיון עם נחמה בריכובסקי, מchnact ופעילה באתר השryan בלטרון
שיר ("פושט שרינור")
- 25 פותחים מדף (סקירת ספרות צבאית)
ניצני השryan" (עמייד ברזנער), "בקן ישר" (מרדי ציפורין)

מפקד המפכ"ש, אלוף משה עברי (סוקנייק):

לשוריון תפקיד מכרייע גס בשדה הקרב העתידי"

הstorאים והמצריים את קו ההגנה הקידי, וחרדהacha בצמראת. למולנו, העומק הקרקעי העניק את מירוח הזמן הכספי להתרוגות כוחות שריון במילואים, לצורך בלימת וධיפה הכוחות התקופיים. הלך מלחמות העבר מחייב אותנו לחזק את עצמת האש והנדיות של השריון, כמוביל קרב הבישה גם במלחמות העתיד".

האלוף משה עברי, בוגר המכילה לפיקוד ומטה בצה"ל, הוא בעל תואר ראשון בהיסטוריה מאוניברסיטת תל-אביב ובבעל תואר שני במדעי המדינה מאוניברסיטת חיפה. הוא התגיס לצה"ל אחר מלחמת ששת הימים. במלחמות התחשה שימושו כמפקח מחלקת טנקים פטון בגודן "אדם", בגיןה הצפונית בסיני.

מחלקה טנקים בפיקוחו הצליחה להזען ניסיון תקיפה מצרי על מעוז צה"ל בתקעה, באפריל 1970. על כך צוין בהערכה ע"י מפקד הכוחות המשוריינים בסיני, האלוף שלמה להט, שהעלתה על נס את "הפעולה הנמרצת, המהירה והמודעית".

במלחמות יום היכיפורים פיקד סגן משה עברי על פלוגת טנקים פטון בחזית המצרית. על פועלו בקרב לחילוץ הצנחנים בחווה הסנית ובלחימה בעיר סואץ, קיבל את עיטור העוז, "על גילוי אומץ" לב רב, קורירוח ודבקות במשימה".

במלחמות שלום הגליל פיקד עברי על גודן טנקים באוגדת תא"ל גיורא לב. בלחימה מול השריון הסורי באיזור צומת המים, בגיןה המזרחית בלבנון, השמיד גודלו כ-20 טנקים סורים.

של עצמת עוצבות השריון? עברו: "השוריון ימשיך להיות מרכז הכבוד בחילות השדה. ייחד עם זאת, ידרש איזון רב יותר בין כל מרכבי הכוח, כך שניתן יהיה להפיק מהם את המירב. שדה הקרב העתידי יהיה רווי באש ובמכישולים, דבר שיחייב הכשרתו כוחות הנדסה מתאימים וחיזוק כוחות הרגלים באמצעותם ובעמיגן".

"אשר לימי צויעיל של עצמת השריון, ראוי לבחון מחדש את התאמת מיבנה המיפויות ברמות השונות, לבש תמנות מצב ולהפעיל בצוותה בניית כוחות לרוחב ולעומק שדה הקרב. בשתייה, לא מקרים מלחמה. לשטח חשיבות עליונה, בוודאי בכל הקשור ליכולת ההגנה. כל קוו מגע עם אויב עלול להיפרע, ולכן דרוש עמוק קרקע שיאפשר היערכות בקו עצירה, ולאחר מכן הזנתket כוחות משוריינים להשמדת כוחות אויב תוקפים".

"במלחמות יום היכיפורים פרצו כוחות השריון

"בכל מקרה ובכל מצב נתון, לשוריון יהיה תפקיד מכירע בשדה הקרב העתידי", כך קובע מפקד חילות השדה (מפכ"ש) החדש, אלוף משה עברי (סוקנייק), בשיחה עם עורך שוריון. לדבריו, "לעצמת האש יהיה משקל רב בשדה הקרב העתידי, יותר מכל מה שהיכרנו במלחמות העבר – בנצח, בדיק, בעומק ובמהירות הפגיעה שלה במטרות מוגדרות".

"עם זאת, הכרעה בשדה הקרב הושגה, ותשוג גם בעתיד, על ידי תימרון הכוחות המשוריינים. דוגמה טובה לכך היא מלחמת המפרץ. הכוחות האמריקאים המטיסו אש תופת על הצבא העיראקי. אך ההכרעה והכינעה הושגו, רק לאחר שדייזיות השריון חדרו בתימרון عمוק לתוך עיראק".

האלוף משה עברי עשה את כל שירותו הצבאי בשוריון, ופיקד על יחידות שריון בכל הרמות. הייתה לו גם הזכות להכשיר דור של קצינים ומפקדים, החל מהמיומים בהם שימש כמפקד קורס קציני שריון, דרך קורס מפקדי פלוגות, קורס מפקדי גודדים, קורס מפקדי חטיבות ועד לתפקידו האחרון, אחראי על אימון המיפויות הבכירות בצה"ל.

באוגוסט 1994 הועלה לדרגת אלוף והתמנה למפקד גיס. במאי 1998 התמנה למפקד חילות השדה (מפכ"ש), התפקיד בעל יכולת ההשפעה הרבהה ביותר על עיצוב אופיו וכושרו של צבא היבשה.

כיצד אתה רואה את יחסיו הגומלין בין השריון וחילות השדה האחרים, ומה נדרש למיצויו?



אלוף משה עברי: השריון ימשיך להיות מרכז הכבוד בחילות השדה

בירכת קשין'ז

חברים, לוחמים ומפקדים

חיל השריון חוגג השנה יובל להקמת מדינת ישראל, יובל של שותפות גורל ובת עלילות גבורה, בשמירה על ביתחון המדינה.

מורשת הקרב, מסותה השריונאים וזכר הבנים שנפלו במערכות ישראל, מהווים ניבך חשוב בעוצמתנו. لكن, אנו משקיעים את מרבית המשאבים בשיפור איות הלוחמים, ובהשבחת אמצעי הלחימה המופקים בידם.

אני מברך את עמותת השריון על היוזמה הברוכה של הוצאה הביטאון "שריון". בהזמנות זו אני רוצה להודות במיוחד לפלאף (AMIL) מוסה פلد, יו"ר העמותה, על מפעל חיים רב-תפארת, ולאחר לו שימושו להוביל ולקדם מפעל זה עוד שנים רבות.

ברעות שריונאים

תא"ל מאיר גחטן

קצין שריון ראשי



זה איש רזהגדה

יצחק שדה, מייסד חיל השריון

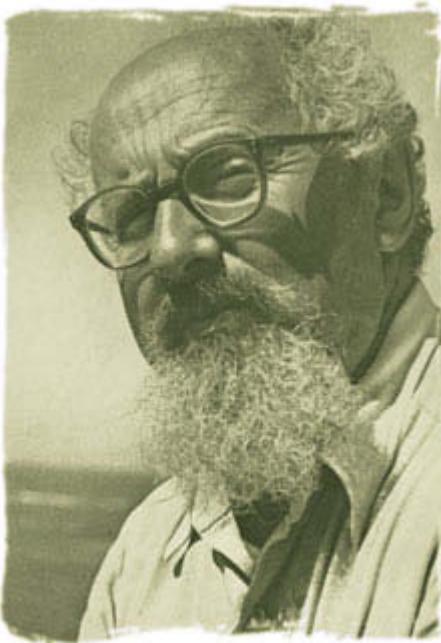
רבים נוספים – במשמר העמק, במרחב ירושלים, כיבוש מרחב לוד ורמלה, בקרבות עיראק אל-מנשייה ומשטרת עיראק סואידן וקרבות עוגה ורפייה.

יצחק שדה, מייסד חיל השריון וחולץ בתפקיד הלחימה המשוריינית בצה"ל, דגל והטיף כל חישו לגישה התקפית יוזמת. בספרו "כיצד נלכדה המצודה" (תיאור כיבושה של משטרת עיראק סואידן) נתן לכך יצחק שדה ביטוי צירוי בשפטו המיחזק. וככל כתוב, בין היתר: "ניתוח למדני כי כל התקפותינו הקודומות (על משטרת עיראק סואידן) נכשלו והוא נידונות מרשם לכישלון, משום שלאניסו להשתיק תחילת את האויב, להשמיד לפניו הסתערות את קניינה של מכונת הירייה שלו. מאליי יובן שלא מלחמת חסור הבנה נעשה הדברה לא היו בידינו אמצעים היפכים לכך".

גישתו התקפית באהה לידי ביטוי מוחשי ראשון בתקופת "המאורעות" (1936-1939), עת דגל ב" יציאה אל מחוץ לגדה", ובתקופת הקמת הפלמ"ח ב-1941, שהתבסס על עיקרונו הכוח הלוחם הנידי והתקפי. הוא תרם תרומה חשובה ומכרעת לגיבוש תפיסת זה במשך שנים רבות, וחינך דור של לוחמים ומנהיגים צבאיים – בהם משה דיין ויגאל אלון.

יצחק שדה נפטר ב-20 באוגוסט 1952, בגיל 62.

הואלה לדרגת אלוף ומונה למפקדה של חטיבת 8, החטיבה המשוריינית הראשונה. בתקופת ההפגזה הראשתונה במהלך מלחמת העצמאות, ב-1948, הקים את גודוד הטנקים, שהשתתף במבצע כיבוש שדה התעופה בלוד. יחד עם לוחמי השתתף אלוף יצחק שדה במבצעים



יצחק שדה, יליד לובלין 1890, איש העלייה השלישי, נמנה עם גודוד העבודה של יו"סף טרומפלדור מ-1920 עד 1926. ב-1921 פיקד על קורס המפקדים הראשון של "ההגנה". ב-1936 מונה למפקד איזור הריטוב, יזם את שיטת "הנדודת" (טנדורים שביצעו פטroleums) והפעולות ההתקפית במרחב. מונה על-ידי המפקדה הארצית של "ההגנה" למיסיד ולמפקד של פלוגות השדה (פו"ש), ועל-פי תורתו ההתקפית, עלה בידיו להרחיק את הלחימה מאזור היישובים היהודיים עבר היישובים הערביים.

בשנים 1939-1940 מונה למפקדן של היחידות לפועלות מיחוזות (פו"ם). בתחילת 1941 הוקמו פלוגות המחז (הפלמ"ח) ובחדש מסוימתו שנה מונה שדה למפקדו הראשון של הפלמ"ח, ובתוך תפקידו זה היה אחראי לייסודן, אימונו ואירגונו של הפלוגות. תחת פיקודו התעצם הפלמ"ח, בתוך שנה, מושך פלוגות לארבעה גדודים, בני 11 פלוגות סדירות ומילואים.

בתקופה שבין אוקטובר 1945 וקיץ 1947, היה יצחק שדה (שכונה "החזק") ראש המטה בפועל של "ההגנה". בסוף 1947 יסד שדה את בית-הספר לשריון הראשון שפעל בתל-אביב, ללא טנקים. בפברואר 1948 מונה שדה לראש שירות המשוריינים של "ההגנה" (שם"ש). ביולי 1948

אלוף (מיל') מוסה פלד, המפקד והלוחם שהיה בכל הצלותים המכריעים של מלוחמות ישראל, אומר בראיון מיוחד ל"שריון":

שְׁרִיּוֹן חַלְטָה הַחֲשָׂרֶבֶת שֶׁל כִּיף - הַמְלָצָתִי לִמְיִתְקַפֵּת נֶגֶד בְּרִמָּת הַגּוֹלֶן

ראיון: ס"ל (מיל') דודו הלוי



מוסה של אנשים. לעולם לא יוכל לשנות עובדה זו".

מוסה פلد נמנה עם דור לוחמי תש"ח. כמו מרבית בני-ג'יל, הוא התגייס ל"הגנה" עוד בהיותו בתיכון, ושימש קשרר ומפקד כיתה. את מלחמת העצמאות התחליל כמ"כ, ואחריו שסייעם את קורס הקצינים (הראשון) שימוש מפקד מחלקה בגולני, בגודדים 14, 15 ו-19. את המלחמה סיים כמ"פ פלוגת הפשיטה על ג'יפים, חלק מגודוד הסיור 19 של החטיבה.

פלד לחם בג'יל, בעמק הירדן, בקרב על הדגניות ועל שמר הירדן. את הקרב על משמר הירדן הואזכור כקרב הקשה ביותר של חייו (וארה כתבה בעמוד 22). מוגlijah ירד לנגב, והוביל את לוחמי גולני לכיבוש אום-ירשאש, היא אלית. בתום המלחמה השוחרר משירות פעיל וחזר לבתו בנהלל.

מתי תחיל הרומן שלך עם השינוי?
פלד: "באוטם ימים לא ידעתם, אבל בmpegבט לאחרו, גודוד 19, גודוד 9 וחתיבת 8 על גודודיה, היו אבני היסוד של חיל השינוי. היג'יפים וקומץ המשוריינים שהיו לנו, ניהלו קרב תנוצה האש ממש כמו הטנקים של ימינו. לכן זה היה רק טبعו של אחר מלחמת העצמאות, העצעו ליהקם את הגש"פ (גדודי השינוי הפיקודים). רק הגעתו פורמלית לשינוי. את ההסבה המלאה – שכלה קורס מפקדי טנקים, קורס קציני שירות וקורס מפקדי פלוגות שירות, לצד השתלמות מקצועית – עשיתם במילואים.

"אנחנו השירותנים צריכים לזכור, שההיסטוריה של השירות מתחילה בחטיבת 8, ואחריה בחטיבת 7. קדמו להן רק יחידות הפשיטה על ג'יפים. למעשה, לא היה כל הבדל בין גודוד 89 של משה דיין וגדוד 19 של גולני. אלה היו גודודיו השירותוניים הראשונים, ואת מיצועיהם במלחמות השיחור יש לבחון ולהעריך באמותה המידה של אותה תקופה".

כמעט עשור היה מוסה חיל משוחרר איש מילואים. בשנת 1958 הוא נקרא חזרה לשירות, וחמש שנים לאחר מכן קיבל את הפיקוד על קורס מפקדי פלוגות בשינוי. במלחמות ששת הימים שימש סגן של אלוף פلد ובסיומה ירד לטני, להקים שם את מפקדת הכוחות המשוריינים. ב-1974, לאחר מלחמת יום הכיפורים, מונה פلد למפקד גיסות השירות והתמסר לשיקום החיל, "שנשא כמעט בלבד בעול המלחמה האיומה חז", לדבריו.

חיל הרום שמייט שדרת הפיקוד שלו רוסקה

"ההחלטה החשובה ביותר שקיבלתني בשדה הקרב, הייתה המלצה ליצאת למתקפת נגד ברמת הגולן, ב-8 באוקטובר 1973. החמלצה אומצה הן על ידי רב-אלוף (מיל') חיים בר-לב, שהיה בפיקוד הצפון, והן על ידי הרמטכ"ל, רב-אלוף דוד אלעזר (דודו), שהיה בבר"ה הפיקוד בקריה בתל-אביב. חשוב לציין, כי היא עמדה ברגע גמור לפוקודה שנינתנה לי, להעיר להגנה על נהר הירדן", אומר אלוף פلد, בראיון לביטאון שירות השריון, מוסה פلد, בראיון לביטאון שירות השריון.

"ההחלטה של הדרג הצבאי הבכיר ביוטר, שר הביטחון משה דיין, הייתה להיכנס להגנה", ממשיר מוסה. "האגודה שלי הייתה אמורה לתפוס עמדות בגבעות השולטות על הגהה המזרחית של הירדן. במקומות זהה, כינשתי את קציני המתה שלי, כדי לתכנן את מתקפת הנגד. הם הביטו בי בתרדמה, כשהודעתי להם שאין לא מאמין בטקטיקה של מיגנונה.

"בערב ה-7 באוקטובר הצגתי את תוכניית המתקפה לביר-לב. הוא הקשיב, אמר: 'יפה מאוד, מוסה להה', והלך לטלפון האדום, לדבר עם דדו. כספיים, קרא לטלפון ונחת לישוח עם הרמטכ"ל. אחר-כך יצאנו החוצה, לקבוצת התיכון של הפיקוד. בר-לב הקשיב לחקה ולקציניו ונכח אליו: 'זמה אתה חושב על זה, מוסה להה?' כשסימתי, הוא אמר קצורת: 'חקה, אני שמח מאד שקיבלת את התוכנית של מוסה. יש לה אישור של הרמטכ"ל'. ככה יצאנו למתקפה ברמת הגולן".

"צריך לזכור של כל החלטה בשדה הקרב היא החלטה קשה, מושם שהיא עוסקת בחיות ובמוות. היא חורצת גורלות של אנשים צעירים, שמקפחים את חייהם לפני שטעמו את טעםם. איגוף ימנית, שמאל, מתקפה מסווג זה או אחר – תמצית המלחמה היא מות, של האויב או שלנו. כל החלטה בשדה הקרב, תוצאהה המידית היא

נבחר לשמש כיו"ר ראש עמותת השירותן. תחת שרביטו התפתח האתר לימידי הנווכחים. קרי הנופלים, תצוגת הרק"ם, האמפיתיאטרון ומרכז המידע הממוחשב, הפכו את האתר היזירון למרכז תוסס ושוקק חיים, מושך אליו אלפיים בסדייר, חייל' עוצבות השירותן, תלמידים, מטילים ותיירים מהארץ ומהעולם.

מה מתוכנן לעתיד ומה עדין חסר לך באתר?

"מההתחלת, אימצנו תוכנית חומש לפיתוח האתר. אני לא מכיר אף קבוצה של אנשי שעובdat בחברות, בנחישות ורצינות כמו המשועגים לדבר' של לטрон. התחלנו ללחום על יד לשرين' עוד כשהיינו בשירות פעיל. ב-1975 שמננו יד על משתרת לטрон והצנו את טנק השרמן הישן בראש מגדל המים. אבל הכל נעשה לפי תוכנית' אב, שעבירה את כל הליכי האישום. "מה' חסר? נשאר עדין להשלים את 'מיילול הזיכרון', שהוא הלב של לטрон והצדקה האמיתית לקיומו. בעניין זהה, אספר לך סיור נוגע לבב. אבי של אחד מלוחמי השירותן שנפלו במהלך מלחמת ששת הימים, חי בחו"ל ומתקשה להגיע לישראל בתדירות שהיה רוצה. כשהשבאתו אותו לאתר והציגו בפניו את חדר הזיכרון המתוכנן, עם הנרות והזיכרה היומית של חללי אותו היום, האשף פרץ בבל. בידעה שיש מי שידליק הבן, שנתן את חיו למגע המדינה. שיש מי שידליק נר לזכרו, גם אחריו שאלך לעולם".

"בנוסף, עליינו להשלים את סיפורו הקרב של היחידות השונות, את עלילות הגבורה ואת סיפורם של הנופלים. המוזיאון ניצח את סיפורם של אנשי השירותן, הנופלים והחיים, על-מנת שדור הלחוחמים הצער ידע וילמד. בתוכנית שלנו, גם הקמת קריית חינוך בלטרון, שתוקדש להטמעת מורשת השירותן. אני מקווה שתור שנותינו, גם בעזרת תרומות יישורות של אנשי השירותן עצמן, נשלים את המלאכה".

מוסה פולד שכל את בנו הטיס, צחי, בתאונה מטוס בחו"ל, לפני שנים רבות, ולמרות זאת מדבר עלייו עד היום בלשון נוכחת. "בשבילנו, המשפה הקרכובה, צחי תמיד איתנו. הוא תמיד נוכת, תמיד מדברים עליו בלשון נוכחת. מה שנכנע לגביו, נכנו לגבי המשפחות של כל 4853 נופלי השירותן".

"יחד עם זאת, אסור להפוך את לטрон לאתר הנצחה למאות. אסור שהמבקרים בלטרון יסתפק בקריאת שםות הנופלים על קיר ההנצחה וילך בדרך. "יד השירותן" חייבת להיות אחר חי', שוקק חיים, בו מתערבבים הביקור והזיכרון עם הלימוד וההנאה מהכלים, מהנו' ומהידע".

בטור הנדתי עולה, ותהיה להן השפעה מכרעת על שדה הקרב העתידי. באוטה קלות בה חודרים היום ה"האקרים", למחשי הפגנתן, כך יוכלו לפצח את הצופנים של מפקדות האויב. כבר היום לא ניתן לנחל קרב מודרני בלי מחשבים, בלי מידע ומודיעין ממוחשבים. לכן, הטכנולוגיה הופכת להיות גורם מרכזי בשדה הקרב העתידי. "בימים עברו, כאשר אמצעי הלחימה העיקריים היו קשת וחץ, חרב וכיידן, היה לכינויים מישקל מכירע בשדה הקרב. היום, כשמדבר בקשר מתחכם, היתרון נמדד באיכות ולא בכמות. זו תהיה מלחמה של הרבה כפתורים, אם כי לא בהכרח 'מלחמת כפתורים'.

"ארצות הברית, נושא הדגל בתחום המחקר והפיתוח, בונה צבא וטנקים עתידיים, עם מערכות נשק קלות יותר ובועלות כוח אש גדול יותר. טנקים ללא מגבלות טריטוריאליות, שיובילו באוויר אובים למקדי מתחoot על פני כדור הארץ. "הנחתה היסוד בתכנון האמריקני היא, שהצבאה זהה ילחם בכל מקום בעולם, מלבד ביבשת אמריקה עצמה. היא תהיה מושתת כוחות, אלא בעיה של ניירות טקטיים-מוקומיים. לכן, במירה שלנו, העצבה הכבודה תמשיך להיות המרכיב הדומיננטי, גם בשדה הקרב העתידי".

"יחד עם זאת, העצבה הזה תהיה שונה מזו שאנו מרים, ושאיתה לחמו בעבר. היא תtabסס על טכנולוגיה ועל מידע מודרני, שיתקבל מתחיפויי ארכוט ועומקוות טווח, הון מהאויר והם מהחול. קרב השירותן של העתיד יהיה יותר טוטאלי, ועוצמת האש תملאבו תפקידי יותר מכך, מאשרנו מקרים, ואבל בסופו של דבר, העצבה הכבודה, שהטנקים מהווים את עמוד השדרה שללה, תכרייע את הקרב בתונעה. האדם, האנשים בכלים, אנשי המצוות והמפקדים, הם שיכריעו את הקפ".

אם זה טוב או רע לנו?

"אומר קרן: איכתו של האדם וכונונו יהיו גורמים מכריעים, אף יותר מאשר במלחמות העבר. אם בדע להכיר את עצמו ולחסיר את כוחו האדם המעלוה העומד לרשותנו, ידנו תהיה על העלונה. במקביל, צריך לזכור שרשות שארצחות-הבריתות תוכל בעתיד להפסיק כל מלחמה איזוריית – בלחיצת כפתור. הם יכולים להביא לкриיסת מערכות קשר, מערכות מידע וארגון, שימנעו את חופש הפעולה שלנו או של אויבינו".

ב-1980, לאחר שפרש משירות פעיל, החל מוסה פולד לטפל בהקמת "יד השירותן" בלטרון. ב-1986

במלחמת המלחמה, הכפיל את מספר אוגדות השירותן, העמיק את שיטות הפעולה הבין-חילי ועיצב את דוקטרינת הקרב שלו. שמוונה שנים מאוחר יותר הוקמה המפח"ש (מיפקדת חילות השדה), והשירות הפרק ליהיות חלק ממנה. פלד: "אנו מאמין למפח"ש שיתבע לישות את המלאכה, לא פחות טוב ממיפקדת גיסות השירותן".

ازיה מלחמה, לדעתך, עיצה יתר מכל את אופיו ודמותו של חיל השירותן?

"אפשר לענות על השאלה בפשטות – מלחמת קדש ב-1956. אבל בכך אחותה לאמת ולשרар המערכות הצבאיות. בפועל, כל מלחמה תרמה תרומה ממשונית לעיצובו של החיל. בכל מלחמה עליינו שלב. בקדש למדנו שהשרון שמכוון מובל את הקרב ביבשה, שהוא חיל שמכוון מערך. בששת הימים נוצרו סטנדרטים גבוהים במיוחד, שבוראש הוביל חטיבת 7. למלון, כל מפקדי השירותן אימצו את הסטנדרטים האלה וşaפו להגשים ביחסותיהם.

"אגב, קרובות הטנקים הגדולים ביותר בהיסטוריה, מחייבת כמויות הטנקים משנה צידי המיתרים ובשתי הגרסאות, צפוף ודורם – והוא של מלחמת ששת הימים ושל מלחמת יום הכיפורים. במלחמות יום הכיפורים למדנו שניצחון בקרב מותנה בפעולה משולבת של מספר חילות ובמאסות גדולות; שהמכירע הוא זה שנוטל יוזמה, מרכז עצמה בנקודת מסויימת ותוקף בכל הכוח. אלמלא היו לנו ב-1973 הסטנדרטים שנוצרו במלחמות ששת הימים, מלחמת יום הכיפורים הייתה נראית ונגמרה אחרת.

"כלנו האבנו לשונוא את גורודיש (אלוף שמואל גונן ז"ל, מ"ח"ט 7 במלחמות ששת הימים ואלו פיקוד הדרום במלחמות יום הכיפורים). אבל צריך לזכור שגורודיש הוא האיש שהציג סטנדרטים חדשים לעוצבות השירותן בשדה הקרב, וככלנו אימצנו אותם. הסטנדרטים האלה הם שהבטיחו את ניצחון השירותן ביום ה兜ורים".

עם שיחורו מצה"ל פנה מוסה לעולם הטכנולוגיה. הוא שימש כראש חטיבת הבשה בחברת אלול טכנולוגיות, היה מנכ"ל כור מערכות ובמשך חמיש שנים ניהל את רפא"ל (הרשות לפיתוח אמצעי לחימה). היום, הוא משתמש כوزר שר הביטחון לתשתיות ותאגידים במשרד הביטחון. אך כמובן ולוחם, הוא מkeitש לא מעט מחשבה למפת הקרב של המאה ה-21.

איך באמת יראה, להערכתך, חיל השירותן העתידי?

"מלחמות העתידי יצטינו בדגש-יתר על מידע ועל טכנולוגיה חדשות. הטכנולוגיות מפותחות



טור שריון במדבר צבאי בריטי במהלך מלחמת העצמאות

**חיל השריון בא לאויר העולם
פחות משלושה חודשים לפני
פרוץ מלחמת העצמאות.
למרות חבל הלייה, היעדר
דרוג פיקוד מתקני וטנקים
שלא תיפקדו, זקף השריון
לזכותו לא מעט הצלחות**

עמייד ברזנו

השריון במלחמות העצמאות

להشمישם לא עלו יפה, ורק שניים מהם נטלו חלק בקרבות האחרון של תש"ח. יחידות השריון נטו חלק בקרבות מלחמת השחרור, החל מהמערכה הראשתית לבלייה הפלישה של צבאות ערבי (15 במאי – 10 ביוני 1948) ועד למבצע "עופדה" (כיבוש הנגב הדרומי ואילת, 5–10 במרץ 1949). רובם של הקרבות הראשונים הסתיימו בכישלון, אך ככל שחלף הזמן ונרכש ניסיון, ניכר שיפור רב ביצועיהם של יחידות השריון.

השיא היה במהלך מבצע "חרוב" (שהחל ב-22 בנובמבר 1948), כשהתיבה 8, בסיעו של גודו 9, הצליחה להבקיע את מערכי הצבא המצרי ולהדור לעומק סיני. אלמלא אוטה החלטה מדינית, שהביאה לבסיגת כוחות צה"ל מסיני, היה מהלך זה עשוי להכריע את המערכת.

בתום מלחמת העצמאות, ולמרות ההצלחות בקרבות, היה מצבו של השריון לא נקי ממדוי. מעלה מי-50 אחוז של הרק"ם לא היה כשיר לפעולה ורובה מאיכות נמוכה (מתוך 32 טנקים, רק ארבעה היו תותחים), צוותי הטנקים עמדו להשתחרר וחילקו התעתד לחזור לארצות מוצאו. בסופו לכל, בטל חסונה של מפקדה מתקעית לשריון.

פגמים חמורים אלה בתחום הצבתיות, תורת הלחימה והאימונים, היו אמרורים לבוא על תיקון ובתקופה שלאחר מלחמת העצמאות.

שם"ש לבניה ולהקמה של כוח שריון. במסגרת עתודות מטכ"ל הממשלה גודז שריון ראשון – גודז 97, שנכלל בחטיבת 7 (יחד עם עוד שני גודז ח'יר), הוקמה חטיבת 8, שבתחילתה כללה גודז שריון (גודז 82) וגודז "קומנדוז" (גודז 89). יצחק שדה וסגלו המפקדים והמדריכים של שמש", השתלבו ביחידות החדשנות, ובכך חילה שם"ש להתקאים, למעשה. ניתן לומר שהקמת יחידות השריון במסגרת חטיבת ח'יר (בחן גודז הפשיטה הממושננים 19 ו-19'), נעשתה ללא הכוונה מודרנית. מცטבר של אותן יחידות.

בഫוגה הראשתית בקרבות (התחלתה ב-11 ביוני 1948) הגיעו לארץ עשרה טנקי הוצ'קיס 39, שנרכשו בצרפת. אלה, יחד עם טנק שרמן שנרכש מהבריטים בארץ, ושני טנקי קורומול שנגנוו מהצבא הבריטי לפני פינוי מבסיסיו בארץ, צורפו לגודז 82, שהפך להיות גודז הטנקים היחיד של צה"ל. הצוותים הורכבו מאנשי מח"ל (המנדיבי חוץ-לאיראן) וגח"ל (גדודי חוץ-לאיראן), ששירתו בשריון בעת מלחמת העולם השני.

טנק הוצ'קיס איכזב מהבחינה הטכנית ועוד במהלך מלחמת העצמאות, באוקטובר 1948, הוחלט להוציא אותם ממשירות מבצעי. במקומם, נרכשו בMargashי גרטאות באיטליה 30 טנקים שרמן, שתותחיהם חובלו. אך המאמצים של

בימיה הראשונים של מלחמת העצמאות, בשליחי נובמבר 1947, היו הארגון של הכוחות המזוינים ותורת תייעולם, מבוסטים על יחידות "האגנה" ועל הניסיון שצברו לוחמי הbrigade היהודית (מתנדבי היישוב היהודי שלחו בשורות הצבא הבריטי במהלך מלחמת העולם השנייה). היחסורים והניסיונות של שני גורמים אלה בתחום לחיימת הח'יר, תרמו לכך שהכוח היהודי הלוחם יתגש לככל צבא רגלי, המותאם ככל האפשר למלחמה מודרנית.

עד לפני מלחמת העצמאות, וככלך מלחמת העולם השנייה, יחס יצחק שדה חשיבות רבה לתפקידם של כוחות שריון בשדה הקרב. הוא החל להפעיל את השפעתו, כדי לשכנע את המטה הכללי בדבר הצורך בהקמת יחידות שריון. מאמציו נשאו פרי וב-24 בפברואר 1948, פחת משלשה חדשניים לפני פרוץ מלחמת העצמאות, הוחלט על הקמת שם"ש (שירות מושרים) בפיקודו.

כאשר שם"ש בא לאויר העולם, היה השריון העברי בבחינת שדה בור. הוויל בגיבוש תורת לחימה, בהכנות תוכניות להקמת יחידות שריון ונערך קורס ראשון למפקדי שריון. תחום פעלול אחר היה תיכנון בנייה ויצור של שירותים בעליות צריה.

החל מסוף אפריל 1948, בהתאם לתחזית ייצור השירותים ולקראת פלישת צבאות מדינות ערב הצפואה (15 במאי 1948), רוכזו כל המאמצים של

טנקים יש לכם?

יצחק שדה הביא איתו לקורס הפלמ"ח שועל-קרבות פולני, עולה חדש, כדי שייעץ כיצד לבנות חיל שריון עברי בארץ-ישראל, יש מאין. אבל אפילו אותו קוסם עתיר ניסיון, לא הצליח לשולוף טנק מהשרול

אל"ם (מיל') ד"ר מאיר פעל



לחם והפלמ"ח מובלים תחמושת על גיבוי חמורים, בימים שלפני בוא הטנק

אי-אז, בקייז' 1947, ממש בצדד לגדת המערבית של קיבוץ דליה, היה פרוס מהנה האוהלים וסוכות המחלות של קורס מפקדי הcliffeות של הפלמ"ח. מפקד הקורס היה חיים בר-לב, ואנוכי כהנתן סגן. באחד הימים ביקר אותנו יצחק שדה. אינני זכר אם "הזקן", כך קראנו לו אז, היה עדין הרמטכ"ל בפועל של "הגנה", או שמא הביקור נערכ לאחר שהוחלף, זמן קצר קודם לכן, על ידי יעקב דור.

"הזקן" הביא עמו אדם נוסף ונכנס אליו סוכת המחלות של מפקד קורס המ"כ. חיים בר-לב ואני קמו מיד יצחק שדה הציג את האיש – פליקס ביאטום, שעלה ארץ לפני זמן קצר מפולין, ושימש במהלך מלחמת העולם השנייה מפקד גדוד טנקים בצבא הסובייטי עצמו ובצבא הפולני הסובייטי.

הצבאים העבריים בארץ-ישראל בתקופת העצמאות, בשלהי 1947 (בiatrics עצמן), אגב, התמנה מאוחר יותר למפקד גדוד 82 של חטיבת 8, בקרבות תש"ח – הערת העורף). בסיום מלחמת העצמאות, במהלך חורף 1948–1949, עמדו לרשות צה"ל רק ארבעה טנקים בעלי יכולת מבצעית. על אף זאת, הצליח צה"ל להפעיל, החל מחדש יולי 1948, סידרת מיצעים מוריינים, ממוסכנים ומונגינים, בעלי היקף אופרטיבי ואסטרטגי ראויים לציון, במרכז הארץ (מרחבי-לוד), בחזית הצפון (נצרת, גוש חלב ודרום לבנון) ובחזית הדרומ (כיבוש מושטרת עראק סואידן, כיבוש באר-שבע, הנגב המערבי, מרחבי ניצנה ואבו עגילה, השתלטות על הנגב הדרומי ואילת). זאת, למרות עדיפות המספרית המוחלטת של צבאות ערב הפולשים, בטנקים ושריוניות נושאות תותח.

הלחימה של צה"ל במיצעים הללו הייתה ממוכנת, אם כירובם של כל הרכבה הlohמיים היו "חולמים", גאים קרביהם נושא מקלים ושריוניות ללא תותח מ"תוצרת הארץ". מעט השריוניות נשואות התותח בצה"ל היו כולם משל האויב. האם התחולל כאן נס, או מעשה הלוחם העברי להתפרק בו?

בפברואר 1948 מונה יצחק שדה למפקד שירות המשוריינים (שם"ש) של "הגנה" ההפכת לצה"ל. בمعدה ההיסטורית הזאת נבחנו ונמצאו הפתרונות האפשרים, בתנאי המזוקה של אותם ימים, כיצד לבנות שריוניות וג'יפים קרבאים, וכיוצא לרמות אותם לדוחטרינת לחימה ממוכנת מודרנית, ברוח מיצעי השריון של מלחמות העולם השנייה.

coach ח"ר המתקרב ומתגנב אליו בלילה? פליקס ביאטום השיב לשאלותינו במקצועיות ראייה לציון, שהוכיחה כי הוא טנקיסט משופשש ומנוסה. אז, במפתייע, היפנה יצחק שדה אל אורחו שללה מעולם מושגים שונה לחלותו: "פליקס, איך אתה מוציא לבנות את חיל השירות העברי בארץ-ישראל, למקורה שננטרך לעמוד, תוך שנה-שתיים, אל מול פלישה של צבאות ערב? זאת, בידעה כי צבאות אלה מצוידים ומאוננים על ידי הבריטים או הצרפתים בתפעול שרiron, ארטילריה וחיל אויר".

חיים ואני קפאננו בשתקה, בתחששה שנקלענו אל עידן חשיבה חדש, המצוי מעבר לתחומי ההתunningות והידע שלנו באותה עת. בiatrics ענה מיד ב שאלה: "טנקים יש לכם?"

על כן השיב יצחק שדה: "לא, אין לנו". פליקס חשב קמעה ואמר: "אם אין לכם טנקים, אני לא יודע כיצד ניתן לבנות חיל שריון".

זה היה מצב הפתיחה השרוונאי של הכוחות

"הזקן" סיפר כי האיש אינו דובר עברית, אלא רך פולנית, רוסית וגרמנית; כי יש לו ניסיון קרביני בתפקידו של רון נגד הצבא האגרמני וכי הביא אותו אליו, כדי שיכיר את הפלמ"ח על קפה המציג. "הזקן" נידב את עצמו לתפקיד המתורגן, לאחר שהסתובב במחנה, בחדר האוכל, בשיעורי טופוגרפיה ו"אימון מדריך", גם קצת בשדה עצמו ובשיעוריו "גיהוג כיתה ומחלקה", חזרנו אל סוכת המפקד. שם, על ספל קפה מצופים אמאיל, נקלעת לאותה השיחות המוזרתה והסוריאליסטית ביותר בחוי. חיים בר-לב ואנוכי הצגנו לביאטום, באמצעות "הזקן", שאלות שהעטיקו אותנו באותו ימי לוחמת גירה של "תנועת המרי העברי" נגד העוצמה העדיפה של כוחות הצבא והמשטרת הבריטיים: כיצד יכול חיל רגלים להציב מארב מוצלח לטנקים ושריוניות? מה השיטה היולה ביותר לפגוע ולחבל בכל שריון באמצעות חומר נפץ ומוקשים? מה יכולתו של טנק להתמודד עם

שני קרבנות של חטיפה 8 באזית הדרום, במלחמות
העצמאות. ההכנות, הנשך, התקטיקה, ההישגים

השריון בקרב אש ותועה

עמידע ברזנו

התקופה שלאחר המعرכה להדיפת הפלישה של צבאות ערבי (11 ביוני 1948) ועד סוף מלחמת העצמאות (10 במרץ 1949), אופינה במבצעים יומיים של צה"ל שנמשכו ימים ספורים. ממבצעים אלה הופסקו כתוצאה מההתרבות מועצת הביטחון של האו"ם. התקופה שבין המבצעים כונתה הפוגה. למעשה, הלחימה לא פסקה לחולוטין גם בין המבצעים. פועלות התקפיות, שנעודו להבטיח את ההישגים הצבאיים שהושגו, או כtagova על הידרדרות מקומית, בוצעו ללא הפוגה. בשתיים מפעולות אלה לקחה חלק מכריע חטיבת 8, והוא הצלילה להפגין בהן את כושרה בניצול עיל ומושכל של יכולות השירות, כפי שהיו באותה זمان.

מיבצע
"עמורה"

כיבוש מצודת
משטרת
יעראק-סואידן



ההפגנות על משטרת יעראק-סואידן

נגבנה. וכך, החל מה-13 במאי ועד ה-21 באוקטובר 1948, הותקפה המצודה לא פחות משבע פעמים, אך לא נפלה. הסיבה העיקרית לששתה ההצלונות הייתה – אי-היכולת לשתק את מקרות האש של המגנים. גם ההתקפות הליליות על המצודה נתקלו בקשימים חמורים. לאחר מיבצע "יוואב" (15–22 באוקטובר 1948), שבמהלכו נפרצה הדרך לנגב ונכשלה באר שבע, נותרה חטיבת מצרים בתוך 'כיס', מזרחת למצודת יעראק-סואידן. כדי להרחיק את האיום

ההתקפה של גוד 96 מחתיבת 7 על מצודת טרון (ליל 30–31 במאי 1948).

מצודת יעראק-סואידן הוקמה על גבעה למרחק של שני קילומטר ממערב לצומת כבישים, שאחד מהם היה הכביש היחיד שהוביל לנגב, וכקילומטר וחצי מהישוב נגבה. ב-12 במאי, שעשוitis בטו, עם מגדלים וחרכי ירי, וכןudo לעמדת לפני התקפה בנשך קל ובנסך מסיע.

כלכך מגבלות השליטה בנקודות מפתח ומהלימה בכוחות הבלתי-סדרים של הערבים במאורעות 1936–1939, הקים הצבא הבריטי מצודות בצתתי כבישים, במרצד'ישובים ולאורך גבולות הארץ. מצודות הטיגרט (ך נקראו) היו שעשוitis בטו, עם מגדלים וחרכי ירי, וכןudo לעמדת עמידותן הוכחה בצורה כואבת במלחמות העצמאות, כאשר הרוב המכריע של התקפות לוחמי "ההגנה" עליה הסתומים בכישלון. אחד ההצלונות, שהשריון היה מעורב בו, היה

800 מטרים תפסה עמדות ופתחה בהפגזה על המגדל הצפון-מערבי. לאחר מכן התקדמה, תפסה עמדות בטוח של 400 מטר ופעלה מול הפינה הדרומ-מערבית.

הכוח המסתער נע אל המצדדה, כשבראשו חיל"מ החבלנים ומאחריו שתי מחלקות חרמ"ש. תחילת נפרצו הגדורות באמצעות מטען צינור. לאחר מכן פוצץ מטען חומר-נפץ למרגלות חומת המצדדה, ונזירה פרצה. חיל"ל הוכן המצרי, שכנהרא נהחרדו מעוצמת הפיצוץ, נגענו ללא התנגדות ויצאו דרך הפירצה בידים מורמות. פעללה זו הסתיימה ללא נפגעים. לעומת זאת, הכוח החוסם מגודד 82 נתקל באש תותח נ"ט וסבל אבדות קשות – שישה הרוגים ותשעה פצועים.

סיכום: השימוש והניצול של עצמות האש של השריון, בהתקפה על מצודת עיראק-סואידן, היו נקודת מפנה בהיסטוריה הלוחמת של צה"ל: מעבר מהתקפות לילה, שנבעו מנהיכות בכוח האש, למבצעים באור יום תוך ניצול היתרונות של צייד הלחימה, שנרכש מאוחר יותר. למוגדרת כישלונות מרירים בכיבוש מצודות בעבר, הוכיחה חטיבה 8 שע"ד' תיכנן קפדי ומודוקדק וניצול מושכל של אמצעים קיימים, ניתן לבצע ללא נפגעים ממשמה, שב עבר נחשבה כמעט בלתי-אפשרית.

הפעולה נקבע לשעה 16:00 של ה-9 בנובמבר 1948. השיקולים לקביעת שעת ה"ש" (תחילת המבצע) היו: הסתערות ממזרח כאשר השימוש מסנורת את עיני המגנים; ניצול שעות האור להגברת הדיקון בפגיעה במטרות; נסיגה בחסוט החשיכה הקרכובה, במקורה של כישלון.

מהלך ההתקפה ומבנה הכוחות:
ירי תולול מסלול: הסיום הארטילרי כלל: שלוש סוללות תותחי שדה (שתיים מהן נעשו לפועל נגד הארטילריה המצרית בכפר פאלוגה), סוללת מרגמות 120 מ"מ, פלוגת מרגמות 6 אינץ' ועוד מרגמות 6 אינץ' שרתה בכוון ישר. אש הסיום נפתחה שמנונה שעות לפני שעת ה"ש", ונדמה 15 דקות לפני שעת ה"ש". סיוע נוספים ניתן על-

ידי 14 מרגמות 3 אינץ' של גודוד 88, אשר סמור לתחילה ההתקפה ירו 45 פצצות מרגמה ממולאות בגז מדумע. ירי שטוח מסלול: 20 מקלעיםBINONIM הוצבו בנקודות שונות וירו אש שטוחת מסלול. חמש דקוטות לפני שעת ה"ש" עברו להשתמש בתחמושת מדמיעה. תותח שדה 75 מ"מ שהוצב ליד נגבה, החל להפגיז את המצודה 30 דקות לפני הסתערות. בנוסף, הוצב תותח 6 ליטראות ליד הצומת.

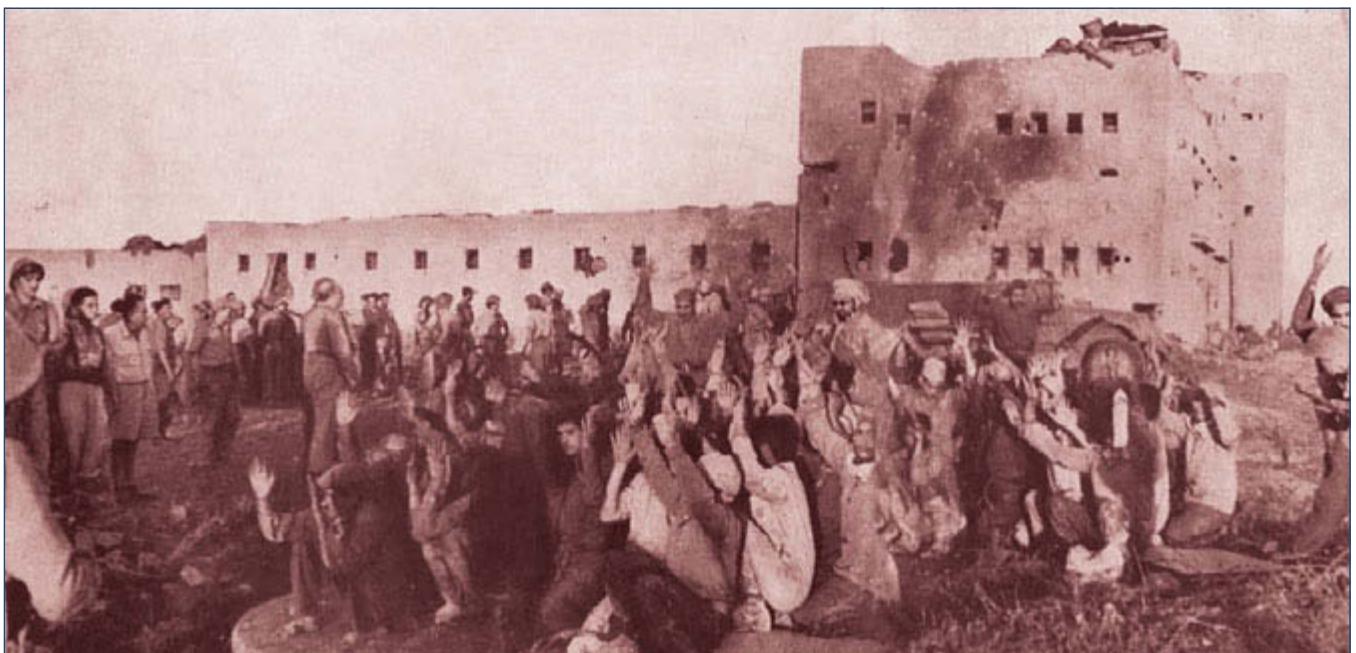
הסתערות: מחלקה טנקים, שהורכבה מטנק שרמן, טנק קרוומול וחיל"מ עם תותח 6 ליטראות, נעה מהמצומת לכיוון המצודה. בטוחו

על הכביש לנגב ולהתחליל בחיסול הדרגי של היכס, הוטל על חטיבה 8 לכבות את המצודה. המבצע נקרא "מבצע שמונה" (לציוון ההתקפה השמינית על המצודה והראשונה שהוכתרה בהצלחה).

כישלון המתקפות הקודמות על מצודות הטיגר והביצועים העоловים של הטנקים (בשלב הראשוני של מבצע "ויאב"), המריצו את המח"ט, יצחק שדה, למצוא פיתרון מהירם ומעשיים. לאור זאת היתווה שדה תוכנית התקפית המבוססת על עצמת האש של השריון:

1. פריצת כותלי המצודה במטען חומר נפץ שיוביל בשני חיל"מ' חבלנים. הוכן מראשין טען חומר נפץ במשקל של טון, שהוא אמור להתפוצץ ליד כתול' המצודה, באם החבלנים יכשלו בפיצוץ.
2. הכוח המסתער ינוע לעבר המצודה בחיל"מים.
3. הטנקים יפתחו בכוון ישר על מגדי המצודה, על-מנת לחפות על הכוח המסתער.
4. כוח המורכב משריוניות ומזחל"מים יקים חסימה מזרחית למצודה, כדי לבדוק את אישור הפעולה.
5. שתי פלוגות ג'יפים, ארבע שריוניות וzhou'l' מושא תותח 20 מ"מ, יערכו פעולות הטעה לעבר עיראק אל-מנשיה.

הכוח המסתער הורכב מגודד 89, בצוירוף מחלקה טנקים. שתי פלוגות מגודד 82 (חרמ"ש ושריוניות) נעו לחסום את אישור הפעולה. מועד



שרידי הכוח המצרי נכנעים לכובשי משטרת עיראק-סואידן

מיבצע
"אסף"

התקפת ג'גד והשמדת ג'וד ח'יר מצרי



"החל"מים והשריוניות של חטיבה 8 בדרכם למבחן "אסף"

להתקפה, ובשעה 11:00 יצא החבורה הפיקוד לסיר מוקדם בשטחה. בשעה 14:00 הודיעו מטוס סיור על היערכות של כוח מצרי מדרום לחירבת מען. תוך 15 דקות יצא הג'וד לדרכו, בסיעו ארטילרי, עד לנקודה הנמצאת צפונית למישלט שיח' נוראן. הג'וד נערך כאשר במרכזה כוחות החרמ"ש והשריוניות, בעוד הגי'פים משמשים להטרדה וabetחה.

המשתעררים היכו את הכוח המצרי בהפתעה. תחילת התקפה פלוגת ח'יר מוחפרת, כאשר הצל"ם יעל על העמדות ודרשו את יושביהם. לאחר מכן נמשכה ההסתערות על שירדי הח'ילים המצריים בשטח, ואלה נפוצו בבהלה לכל רוח, כשהם מותרים אחריהם כל-ירכב ושני טנקים. אבדות המצרים עמדו על כ-100 הרוגים. לג'וד 89 היו שני פצועים קל.

הסתערות של ג'וד 89 הבטיחה, למעשה, עסקה מטבח' אסף". שכן, בעקבות התבוסה נסוג הצבא המצרי משטח הנגב המערבי, והחל להתבבסס במישלטים שהגנו על רצועת עזה.

ראוי לציין, שכמו מיבצע "שמונה" (כיבוש מצודת עיראק סואדן), גם מיבצע "אסף" הציגו בתכנון מזדקך. ואולם, בניגוד לקודמו, מיבצע "אסף" התאפיין בהשפעה הגדולה של הלם תנופת התקפה של השריון ובניצול מירב של ריכוז הכוח, יזמה ותקפות, נידות וניצול פני השטח ועל הכל – גורם ההפתעה.

רחבת היקף, שתחזק את רגלי הכוחות המצריים מערבה ותיצור קו הגנה המרוחק מצינור המים ומהדרכים, שקישרו את גוש גבולות לנגב הצפוני. ביצוע המשימה (מיבצע "אסף"), שנקרה ע"ש אסף שכני, לוחם פלמ"ח שנפל באיזור המבצע שנה קודם לכן) הוטל על חטיבת 8. זו תוגברה בג'וד ח'יר 13 מחתיבת גולני, סוללות מרגמות 120 מ"מ

אייזור הנגב שמערבה לקו היישובים בארי-אורם ומזרחה לרצועת עזה, הוחזק בידי לוחמי ארגון "האחים המוסלמים". צה"ל ביצע מבצעים מוגבלים נגדם רק כאשר התקרכו ליישובים יהודים, או כאשר התעורר חשש שישתלטו על קטעים של צינור המים, שהוביל מים מצפון הנגב לגוש גבולות.

לאחר מיבצע "יואב" תפסו כוחות מצריים קטנים מישלטים בג'דה המערבית של ואדי שְׁלָאלה (נחל בשור), מיקשו דרכם בשטח שהיה בשליטת צה"ל וחיבלו בצד ימין. במפקדת חזית הדרום חחשו שההיערכות המצרית החדשה, נועדה להשיג שלושה יעדים:

1. הקמת רأس גשר להתקפה על באר שבע וליצירת קשר חדש עם הר חברון.
2. קביעת עזוזות במישלטים בשטח הנגב המערבי, כדי לתבוע את סייפו של מצרים בהסדר מדיני בעתי.
3. הקלת הלחץ על הכוח המצרי הנצור בקרים פאלוג'ה, וסייע אפשרי לביסון היכולות ממנו.

לונכ' כוונות אלו הוחלט על פעולה צבאית

ושתי סוללות תותחים. המבצע החל ב-5 בדצמבר 1948 ועוד באותו יום השתלטו כוחות מג'וד 89 על המישלטים המצריים ללא התנגדות. ב-6 בדצמבר פתחו כוחות ח'יר מצריים, בסיעו טנקים לואקסט, בהתקפת ג'נד על המישלטים שיח' נוראן (כיום קיבוץ מגן) וחירבת קעען. איש לא ידע מראשם על הימצאות טנקים אלה בצבא המצרי, והופיעם בזרת המערה הייתה הפתעה בלתי-נעימה לכוחותינו. למרות זאת, התקפת הח'יר המצרי נבלמה, כאשר זחל"ם חמוץ בתותח 6 ליטראות מוחטיבה, 8, הצליח לפגוע בחמישה טנקים. טנק מצרי אחד, שהצליח לפרוץ לתוך מיתחם שיח' נוראן, נפגע באש מטול נ"ט.

לאחר הדיפת התקפה נשאר כוח ח'יר מצרי בשטח, בקייבת המישלט. במפקדת החטיבה העריכו שהמצרים ינסו לשוב ולתקוף למחזרת, והחלו לרכז כוח להתקפת נגד. בשעות הלילה התקם ג'וד 89 בכפר שעוז (מדרום לשיח' נוראן) וגדוד 88 תפס עמדות כקילומטר מדרום-מערב לשיח' נוראן. ג'וד 89 הרכב משתי פלוגות חרמ"ש ובן 11 זחל"מים, שתי פלוגות גי'פים ובן 20 רכבים, ופלוגת שריוניות שכלה שריונית חמוצה בתותח 2 ליטראות, שתי שריוניות חמושות במקלעים, זחל"ם חמוץ בתותח 20 מ"מ וחל"ם חמוץ בתותח 6 ליטראות.

נתבלו ידיעות כליליות על הכנות האויב



מבחן "אסף": כוחותינו על טנק "לאוקאסט" מצרי פגוע

הסורים פשו סבאו לנו, LOSEO וIRO, רסעו וIRO



**קרב הבלימה המר במשמר הירדן, ב-11 ביוני 1948, הראשון עליו פיקד מוסה פלד, אינו מתועד בארכיו צה"ל, גם לא ביום המיבצעים של חטיבת גולני או של חטיבת עוזד (היא חטיבה 9).
פלשׁ, שתיאר אותו כ"קרב הקשה של חי", תולה את העדר הרישום בא"הסדר,**

במהומה ובבלה שזרעה פלישת הצבא הסורי לארץ ישראל

מוסה פלד

חלק מהפציעים קשה, נפגעו תוך ניסיונות בלתי פוטקיים להלץ את חביריהם תחת אש. מעשי גבורה אמידתיים אירעו שם, במהלך הפעולה. ירדנו לואדי העמק שmobיל מערבה, ומשם שירכו את דרכנו, מוכים וחבולים, בראש פינה. השארנו בשדה הקרב את כל מתינו, כי לא היה מי שיוציא אותם. היו לנו מאות אוחזות נפגעים. היינו שם שמנוה שעוט, חסרי אונים, תחת אש توפת בלתי-פוסקת, בעלי מים בחום הנוראי של יונין, בין קוצים ענקיים ואבני בזלת שחורות שמרקינות חום.

את הקרב האומלל הזה, מפלה נוראית שנרגמה עקב חורר תיכון, אזכיר עד יומי האחרון. שם, בשdots הקוצים של משמר הירדן, למדתי על بشרי את הלקח המר, שסוד ההצלחה של קרב, הוא התיכון המקודם והקפדי.

(כפי שטופר לסא"ל (מיל') דודו הלוי)

חסרי-אונים בili נשק שמוסולג לעצור טנקים. שלחתי חיל לבסיס, להביא "פאט" (מטול רקטות מישן) עם שתי פצצות, אבל אף אחד מאייתנו לא ידע להפעיל את הכל'. אחד המ"כים, שנקלה ישראלי מכבצת נגרת, התנדב 'למלמד' את הנשק בזמן אמת, וירה את שתי הפצצות. הפעוצה (או הרקתה) הרשונה שוגרה למסולול שביב כדורי הארץ, ועד היום אנחנו יודעים היכן נחתה. השניה, לעומת זאת, פגעה בזחלים של הטנק המוביל, שהיה במרחך שמוניים מטר מאייתנו.

האש הארטילרית שלהם עשתה בנו שמות, הטנקים התקדמו בקצב מאים ומחריהם חיל רגלים הסורי. ואז בא הפגיעה בטנק המוביל ובלהמה אותו. הם נבחלו ונשארו לעמוד, אם כי המשיכו לירות מכל הכלים. פסק הזמן הזה הצליל אותנו. כשם נעצרו היה ברור שחייבים להסתלק ממש במהירות, אבל הבעיה הייתה אור לפנות את כל הנפגעים. לא היה חיל בפלוגה שנשאר שלם. אלה שלא נהרגו, נפצעו.

התחלתי לארגן את מיצע הפינוי. נתתי הוראה שהפציעים קל ישחבו את הפצעים קשה. על פינוי הרוגים לא יהיה מה לדבר. ארגנתי כוח חיפוי, שככל את הפצעים קל, בהם אני החזקתי את האקדח ביד שמאל, כי ייד ימין נפצעה יצאה מפעולה. על היד תלית את ה"טומגן" שלא רציתי להشير בשיטה.

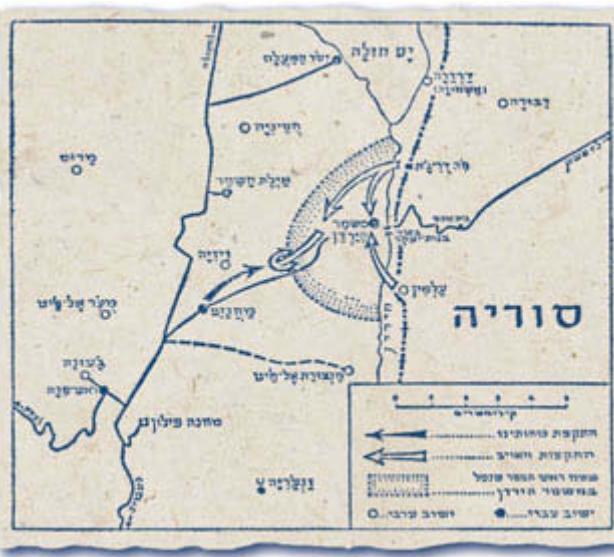
בין הפצעים היו כאלה שלא יכולו ליכת, והיה צריך לזחול איתם אל מחוץ לטוווח הטנקים.

ב-10 ביוני 1948 קיבלתי לראשונה בח"י פיקוד על פלוגה. זה קרה לאחר שהמ"פ שלה הסתלק הביתה, ובכך סיים את 'שירותו' בצה"ל. המשימה הראשונה של הפלוגה הייתה לתקוף את הכוח הסורי, שכbas את המושבה משמר הירדן ים קודם לכך. נפילת משמר הירדן יצרה איום אמיתי על הגולן, ומטה החטיבה היא משוכנע שהתקפה סורית לכיוון צפת צפיה כל רגע.

התוכנית הייתה שחתיבה 9, שזה עתה הוקמה, תתקוף את המושבה הכבושה, והפלוגה שלי תוביל את התקפת הנגד. אנחנו הינו אמורים לכובש עד הבוקר את כל המישלים החולשים על מידרונות הירדן ועל משמר הירדן, שהיא ממוקם עד ליד גשר בננות יעקב. אני דרשתי לצאת לפעולה מיד, בניסיון לכובש את המישלים בחסותו החשיכה ולא באור יום. אני זוכר רק צין אג"ם של חטיבה 9, שהיה גם הסמוך, התנפל עלי בעקבות: 'אתה פחדך, כמו כל גולני' בטענו של דבר יצאנו באחור, אם כי עדין באישוןليلו.

עם אור ראשון היו כל המישלים בידינו, לאחר התקפת-פתח מהירה ומושחתת. הסורים הופתעו ונסו בבללה, ואנחנו החזקנו במוצבים, בחירבת ירטא ובשאר המישלים. אלא שכן השtabשה תוכנית הקרב המקורי: גדור חי"ר 11 (מחטיבה 9), שהוא אמור לבוא בעקבותינו, לכובש את גשר בננות יעקב ולפוצץ אותו, כלל לא הגיעו אותם, לא שמענו מהם.

גשר בננות עקב לא פוצץ וועודה זו נוצאה עד תום עליידי האויב. חטיבה סורית שכלה טנקים, גמ"ש וחלילם, פשטו חצתה את הגשר ללא כל התנגדות, ועלתה לעילו בכל העוצמה. לנו לא היה נשק נגד טנקים, כלום. הם פשוט טבחו בנו, נסעו וירו, ונסעו וירו. פשטו חיטלו אותנו. למולנו, השdots היו מכוסים קוצים והם ירו בגובה הקוצים, כך שמי שנשכב צמוד לקרקע, לא חטף פגעה ישירה. שכנו בקוצים וירינו עליהם מידי פעם, אבל זה היה צחוק מהעכודה. לא הזנו להם. היינו



קרב על משמר הירדן. מפה הפעולה

על הטנק בעודו על גבי המוביל, על-מנת להניעו. מכיוון שלאיש לא היה ניסיון בנהיגת טנקים, התנדב המכונאי בנ'צין ליבר, טרקטורייסט מנוסה, להוירדו מהמוביל. בשלב הקליטה והג'יר, הוחלט להעניק לטנק הבריטי שם עברי כשר למהדרון. מכיוון שבאותו יום ממש נולד בנים-הזקנים של שמשון רזניק, מפקד הסדנה, נקרא הטנק על שם הרק הנולד – "מאיר".

פחות חגיגיים היו המהנדסים יוסף (ג'ו) קריידן וארקדי ספורט, שבדקו את הטנק וקבעו, למropa האכבהה, כי אין כשיר לפעלות לשימוש מהסיבות הבאות:

1. גם אם אפשר היה לתקן את מנועו הטנק, עדין יחסרו חלפים לאחזהה.
2. מגנון הצrichtה אינו פועל, מכיוון שהסורה טבעת צrichtה.
3. חסרם חלקים רבים.

אך מטכ"ל "ההגנה" לא החלים עם רוע הגזרה, והורה לעשות כל מאץ כדי להקשר את הטנק לחימה. כך הותקן בו, תוך אילתורים רבים, תותח נ"מ בקוטר 20 מ"מ, שהושחל בציגור בקוטר גדול הדומה לתותח טנק. טבילה-האש הראשונה של "מאיר" נערכה בבוקר ה-3 ביוני, בהתקפת חטיבת כרמל לעיר ג'נין. אך זו לא הוכתרה בהצלחה, בגלל תקללה במצמד, שנתגלתה מיד עם תחילת התנועה ואשר בגיןה הוחזר הטנק לתל אביב לאחר כמה ימים.

"מאיר", ביחד עם שני טנקים קромול שנגנוו מהצבא הבריטי ב-29 ביוני 1948, היוו את פלוגת הטנקים ה"כבדים", פלוגה ב' בגודן 82 של בתייה 8, אשר נטלה חלק במיצעים רבים במהלך מלחמת השחרור. ב-28 בדצמבר, במהלך מבצע "חוורב", בקרבת עס כוח מצרי מצפון לביר-חלוף, נפגע חזול של "מאיר" מאש נ"ט. מחוסר יכולת לחלו, פוצץ טנק השerman וננטש בשטה.

**מתוך ספרו של אל"ם (מיל') משה גבעתי
"בידיהם חוסלה הפלדה"**

Sherman ו- Sherman

ימאי

MICHAEL MAS

טנק Sherman בריטי מיושן, שהוברכה על ידי אנשי "ההגנה" לתל אביב, עבר פרוץ מלחמת השחרור, היה אחד הסוגיות הראשונות של חיל השריון. הטנק, שהושם במאיצים רבים, תרם את חלקו למאיצ' המלחמתי

הודות לקשרים שרקמו אנשי הרכש של "ההגנה" בחיפה עם חילילים בריטים שעסקו במלאתה המשמדה, 'הוסcum', שטנק אחיד יועמס על מוביל טנקים באיזור בית-אורן ושם יבורח לתל אביב. מוביל טנקים, שנחנה במאגרש גוטאות בתל אביב בשל מחסור במצרים מתחאים, הוכשר במינו ומשמשה זו על ידי אנשי "ההגנה", עוזבי "המגפר" ו"סולן בונה".

לאחר מסע רב תלאות, שבמהלכו התפוצצו צמיגי המוביל בזה אחר זה, הגיע הטנק בבוקר שבת ה-15 במאי לסדנת הרכב שבמגרשי התערוכה. השין-גימל, שהופעת בעיל מהמחזה הבלתי צפוי, יינק למרכז הכבש, דרך התת-מקלע שבידו וכיוון אותו לעבר נהג המוביל. הוא רגע רק משוכנע שהטנק נרכש עבור "ההגנה". בסדנת הרכב עצמה עמלו המכונאים שעשו הרבה

בשעה 15:15 של בוקר ה-15 במאי 1948, הגיעו בגובה נמוך מכיוון הים ארבעה מטוסי ספיטפייר מצריים, כשהם צוללים לעבר מסלול ההמראה של שדה דב בצפון תל אביב, באותו יום שדה התעופה הראשי של חיל האוויר.

הספיטפיירים המטירו אש תופת ופצצות על 18 המטוסים הקלים ששחנו בשדה. מרופת אש הנ"מ, שבו כל המטוסים לבסיסם בשלום, מותרים אחרתם חמשה הרוגים ותשעה פצועים, בנוסף לנזקים לצורף הנשקייה ולמסלול.

בשעה 7:30 הגיעו מיבנה נסוף של ספיטפיירים מצריים, ותקף את תחנת הכוח רידינג הסמוכה. הפעם ד"קנו תותחני הנ"מ, פגעו באחד המטוסים ואילצו את טיסו לבצע נחיתה אונס על שפת הים בהרצליה.

אשר נ"מ נורטה לעבר הספיטפיירים גם מג'יבית' המלאכה הבסיסי 1 (سدנת הרכב של "ההגנה"), שבמגרשי "יריד המזרח" הסמוכים. את שני המקלעים הגרמניים (טסוג MG34) הפעיל שמשון רזניק, מפקד הסדנה ולימיים קצין החימוש של חטיבת השריון 37.

זמן קצר לאחר ההתקפה השנייה עצר בשער הסדנה מוביל טנקים, ועליו טנק Sherman M4A2, שאותו השיגו ערבי קודם לכך אנשי הרכש של "ההגנה". הטנק, מועדפי הצבא הבריטי, היה מיועד להשמדה ייחד עם עוד 600 רכבים צבאים אחרים, במסגרת פינוי בסיסי צבא הוד מלכותו הארץ-ישראל.

טנק M4A2 נוצרו על ידי האמריקאים במהלך מלחמת העולם השנייה, בקצב של כ- 1000 טנקים לחודש, וולקם סופק ב-1943 לצבא הבריטי על בסיס החכר והשל. הם היו מצוידים בזוג מנועי דיזל טסוג GM6046 ובתוכה בקוטר 75 מ"מ מדגם 3M.

טנקים המיושנים, שאוחסנו במחנה 142 של חיל האספקה הבריטי בטירה, ליד חיפה, הושעו על גבי מובילים במעלה כביש בית-אורן – עתלית, שם דודרו אל הערץ העמוק של אדי פלאח (נחל אורן). לאחר מכן פוצצו מכילולים חינוניים בטנקים, על מנת למנוע את אפשרות שיקומם בעתיד.



הטנק "מאיר" (מימין) ב מביצן "חוורב". לפניו: טנק קורומול וטנק M4A3 "תמר"

לְזִי כֶּרֶם

"רוחכם נצחית היא, ומלווה אותנו באשר נלך"

פנחס פרח, אב שכל *



כבוד נשיא המדינה, אחיכי, בני משפחת השכל, מורי ורבותי.

בדחילו ורוחינו, ברטט שבקדושה, עומד אני כאן לפניכם העבר, לשאת דברים בשם המשפחות השכולות. הנה כי נקפה לה עד שנה ואנו שוב ניצבים בלביה של עצורת הזיכרון ליקירין, חללי הרシリון, שנפלו במערכות ישראל. אחיכי גיבורו התהילה, אני רואה אתכם בעיני רוחי וחוש צורך לדבר הפעם אליכם ולא עלייכם, לראותכם חלק בלתי נפרד מਆתנו. לולי קטפכם מר המות, לא קצרכם חרמש הקרבנות, הן לא היה קץ לאושרנו. אך למרבה הצער, המאויים הם בגדר חלום.

התחשוש, יקירין, את המתחולן כאן הלילה הזה? נכבד העם וקברניטיו, שאריכם עצמכם ובשורכם – הרים, רועיות, בנים, אחיכים וידדים מכל רחבי הארץ – נתקבצו ו באו לכאן. האם רואים אתם את הפלדים הבוערים ואת המשאות, שדליך לכבודכם? האם שומעים אתם את צלילי השירים שידעתם מנעריכם? אמרו כן ובכך תיזקזו עוד מעט טעם חיים חיננו. רוחכם נצחית היא, הייא לא תמה עם מותכם והיא מלווה אותנו באשר נלך. יקירינו קידשו אתרי הנצחה בפינות שונות ברחבי הארץ. כל חיל ואטורו, כל חייל ואיפוני. כך נבחר גם האתר הזה לשכן בו את רוחכם. יעקב אבינו בבית אל, בעקבות חלום, קידש את המקום לבית אלוהים וקבעו כשער השמיים. ואנו בכוונה מעשיכם המופלאים ובכח קדושתכם, הן לא נחתיא אם נאמר על אתר זה המקודש, כאן בשערי ירושלים – אין זה כי אם בית אלוהים, וזה שער השמיים.

כאן, בעמק הזה למוד עלילות הגבורה מימי קדם, מאי יהושע בזינון, דור כובשי כנען בסערה בואהכה דור תש"ח ותשכ"ח – עוברת שרשת הדורות עד ימינו. ואם אז בסערת הקרב, חברו ייחדי לדום שם בגבעון וירח בעמק איילון – לכם לא חברו המאות הגדולים באterior הקרבנות ברחבי הארץ למעשיהם. אתם עצמכם היותם המאוות. אף כוכבים חבורות ייחדי, בקרבות עקובים מדם תוך חירוף נשפ.

נכבד, חברי עמותת הרシリון והעמדים בראשה,صدق שלאמת שעשיתם עם יקירינו, יקרים, בהקימכם את אתר ההנצחה הזה. תודה ומלא הערכה לכם ולכל מי שהושיט יד ברכחה למימוש מפעל מקודש זה. יהא נא האתר הזה מקדש מעת לשכן בו את רוחם של אלה, שהו ואינם; והគותל הזה, המשובץ באלפי שמותיהם, יהא נא כותל העדות, אשר יאיר באלפי כוכביו את זוהר גבורתם לדורות הבאים, בחינת: "זהה כי ישאל בנה מחר, מה זה תא?" ואמרת אליו: "בזכות אלה ושכמתם כמה מדינת ישראל".

אנו מוקפים בעולם עזין, שטני ומתהולן ואיבאפשר שלא לשאול: ריבונו של עולם, עד אתה, עד מתי?! על משכבי בילילות, מיסור לא אחת בנזודיamina, אני מהורהר בשרשורת הדורות ובקורבנות, שנتابע כל דור להקריב. סבי – על מזבח כיבוש השממה, אבי – במאבק על אושיות הארץ,بني – ابن חומה היה בקרוב הבלימה. כמה עוד נציג בך אנבים בפרץ? כמה עוד נדרש להקריב לך, אדמה?

ולא נותר לי אלא לסייע בתפילה לימים טובים שבאו: מי יתן ותאה השנה הזאת האחרון למלחמות וראשונה לשлом. לבת תשכל עוד אם פרי בטנהواب יוצאה חלצין, ונערה את חברה לחיים ולילדים את הוריהם. מי יתן וגואר את שטי בוקרנו عمل בעבר לילנו רוגע, בגין שומר בשער ובאין מחריד, כי יתמו חטאיהם מן הארץ ומחבליהם עוד אינם.

26 בספטמבר 1990

* רס"ל אפרים פרח ד"ל, בןם של חוה ופנחס פרח,

נפל ב-23.10.73, באיזור איסמעיליה

במלחמת ים הכנורים

היה בן 21 במוות



אנדרטה חטיבה 8

"לא למען המית ניתן הנשק בידינו אלא כדי לשמר על החיים"



סמור לכינסה המזרחית לנמל התעופה בנגוריון ניצבת האנדרטה המרכזית לחטיבה 8, שכבהה את שדה התעופה במלחמת העצמאות. מדי שנה, ביום כיבוש לוד, מקיימת עמותת החטיבה, בראשותו של אריק נחמיון, בשיתוף עם החטיבה ועם עיריית לוד, טקס התיאחות ליד האנדרטה.

האנדרטה, שנחנכה ב-17 באפריל 1972, ערבע ימים העצמאות תשל"ב, תוכננה על ידי הפסל הנודע יחיאל שני. בצורתה היא מסמלת מגן שרוי, שיש בו גם קני תותח. גובהה הוא 22 מטר.

באנדרטה מוזכרים 83 נופלי החטיבה, מיימן מלחת השיחור ועד מלחתת ההשתה. "עכשו תחссרו לנו כחסור חבר לחבר ליד לידך", אומר משפט הצדעה לנופלים המוטבע בחזיתה. סמור לו מופעה אימורתו של יצחק שדה, המפקד הראשון והמהולל של החטיבה: "לא למען המית ניתן הנשק בידינו, אלא כדי לשמר על החיים".

מקדי הנצח זיכרון של החטיבה הוקמו גם בקיבוץ מגן ובמצודת יואב (עיראק סואידן). לאחרונה הוקמה אנדרטה בניתנה (אבו עגילה) ותוכננת הקמתה של אל אנדרטה, בתוך גן ציבורי ביישוב שוהם (לשעבר דיר טריף).





תעודת זהות



חטיבה 8

החטיבה הוקמה: בחודש מאי 1948.

המפקד הראשון: אלוף יצחק שדה.

מייבנה החטיבה:

גדוד קומנדו 89, בפיקודו של משה דיין, ובו:

שתי פלוגות חול"מ, פלוגת משוריינים, שתי פלוגות ג'יפים ופלוגה מסייעת.

גדוד שרירן 82, בפיקודו של פליקס ביאטוס, ובו:

פלוגת טנקים חוץ'קיס, פלוגת טנקים קרומווול ושרמן (שניים מכל סוג).

גדוד מרגמות 88, בפיקודו של נתנאל חיטרון, ובו:

שתי פלוגות מרגמות 3 אינץ'.



מלחמת העצמאות - 1948

מפקד החטיבה: אלוף יצחק שדה

הקרבות הבולטים של החטיבה:

מבצע "דני" – לכיבוש מרכבת לוד

מבצע "זאב" ו-"ASF" – להדיפת המצריים מאיזור הנגב המערבי

מבצע "חורב" – לכיבוש עוג'ה, רפיח ואל-עריש



מלחמת קדש - 1956

מפקד החטיבה: אל"ם יוסף גבע.

הרכב החטיבה: חטיבת חיר"ר מילואים.

במלחמה זו שימשה חטיבה 8 כעთודה של פיקוד דרום.



מלחמת ששת הימים - 1967

מפקד החטיבה: אל"ם אלברט מנדרל.

הרכב החטיבה: 1 גדוד טנק שרמן, 2 גודדי חרמ"ש.

החטיבה לחימה בשתי חזיתות שונות: תחילתה ככוח הטעה בחזית

المצרית. לאחר מכן, חלק מהחטיבה המשיך לכיוון נחל. חלק אחר

עלתה צפונה והשתתף בכיבוש רמת הגולן, בגיןת קלע-זעורה.



מלחמת יום הכיפורים - 1973

מפקד החטיבה: אל"ם אריה (בירו) דיין.

הרכב החטיבה: 1 גדוד טנק שרמן, 2 גודדי חרמ"ש

החטיבה השתתפה בקרבות ההגנה בחזית המצרית,

בגזרת מיצרי הג'די והמיתלה.



מלחמת שלום הגליל - 1982

מפקד החטיבה: אל"ם יוסף יודביץ.

הרכב החטיבה: 3 גודדי טנק פטון

החטיבה גישה ונשאה במACHINE הקבע – לא השתתפה במלחמה.



ASHOT ASHKELON

עשות אשקלון תעשיות בע"מ

פתחת וייצרת מערכות תמסורת והנעה
לחיל השריון של צה"ל ולຍיצור,
مبرכת את לוחמי חיל השריון ומפקדי
ואת עמותת "יד לשריון"
לרגל הופעת הבטאון "שריון"



אלסטרה
מערכות אלקטרוניות בע"מ

למפקדי וחילוי
חיל השריון

בשנת היובל
ברכבות חמורות
ליום חגים

אבנו רז - מנכ"ל
הנהלה והעובדים

תדייראן קשר לוקחים אותו לשדה קרב הדיגיטלי עם מבחר מושלם לפתרונות תקשורת טקטית בפרט צבאי מלא



PRC-710 + TACTER-31



CNR-900



HF-6000/PRC-6020



Tacter-31



GRC-400A



(ו.מ. אבטחה) VRC-120

תדייראן

בית הקשר שלך

לפרטים נוספים: תדייראן קשר בע"מ
רחוב חשמונאים 26, חולון 58102, טלפונים: 03-5574484, 5574270, 03-5574661, 5574500
e-mail: marketing@tadiran-com.co.il <http://www.tadiran.com.co.il>

PRC-710

מכשיר קשר צבאי מוצפן ומודולר תדר נישא בכף היד, הקל בייחר בעולם.

PRC-624

מכשיר קשר נישא בכף היד, התחלף מהמתאים ל-מ.ק. 77.

VRC-120

מכשיר הקשר האידיאלי לרכיבים, מחליף את דגם ה-12" VRC-12".

HF-2000/6000

מכשיר קשר ת.א. קל משקל ובגען יכולת העברת נתונים בקצב גבוה.

CNR-900

מכשיר הקשר מוצפן ומודולר תדר לחול.

Tacter-31

מסוף מחשב חום. P.C. בני, בתנאי סביבה צבאיים מלאים וכוכל בקר תקשורת דו ערכז, מופעל ע"ש נגעה במסך או באמצעות לוח מקשים. נבחר כמחשב סטנדרטי ע"ז חיל המיל'נס בארה"ב.

GRC-400/2000

רדיו סלפון רב ערכז היכול אמצעי נלו"ח ומעביר מידע בקצב עד S/S 8MB.

ITACS

מערכת תקשורת מרחבית טקטית למפקדות.

הטנק שחייל 13 מחבלים

**צוות טנק מפלוגת "גל-עוז" זכה להוקרה מהרמטכ"ל
על פעילות מבצעית יוצאת-ידוף לבנון.
חיל השריון כולו חש שותף להצלחה**



צוות הטנק שהזמין בגבורה 36 שעות ללא הפוגה.
מימין: סג"ם אסף, רב"ט מיכאל, רב"ט איליה ומגן עלי

סגן ענת צ'רפק, הקנית חינוך חטיבת "כפיר"

(הופג בפצצות מרגמה). 'קיבלה פנים' חמה לכל הדעות. אבל המבחן האמתי התרחש בשעות הערב המוקדמות של ה-22.11.97, כאשר טנק מפלוגה ג' נתקל בחוליות מחבלים. במהלך 36 השעות הבאות חישל צוות הטנק, בפיקודו של סגן עלי, לא פחות מ-13 מחבלים. שותפים למשימה הקשה ולתוצאותיה המזהירות היו חבריו של עלי לטנק, רב"ט מיכאל (תוthon), סג"ם אסף (טعن, בחיפוי) ורב"ט

מבצעית בצפון. זאת הייתה הפעם הראונה מאז זמן רב, שגדוד השריון עמד לבוטח ארבעה חודשים מלאים לבנון.

מספר המכ"ט, אל"ם יוסי: "עשינו הכנות יסודיות לפני העליה לקו, הן במישור המבצעי – שבועיים מרכזים של לימוד והכרת זירת הקרב בלבנון – והן במישור המנטלי, בשיחות עם מפקדים מהחטיבה המרחיבת והמפקדים היישרים".

שבוע לאחר הגעתה לבנון, כבר ספגה פלוגת 'גל-עוז' מטוח קטיושות. המארב הראשון 'פוצמר'

"חסבתם נכון וביצעתם נכון. יש לי הערכה רבה מאוד אליכם", כך אמר הרמטכ"ל היוצא, רב-אלוף אכנון ליפקונישחק, בטקס הענקת תעוזות הוקרה לחבר צוות הטנק מפלוגת "גל-עוז".

לאוראה, ניסוח רגיל ושיגרתי של פעילות מבצעית מוצלחת. אלא שמאחורי התיאור החסכני במלים מסתתר סיפור של גבורה, תעוזה ותושיה.

כל התחל באוגוסט 97', כאשר גודוד "גור" מהחטיבה "כפיר" עמד להתחילה עוסקה

"הפחד מהלא-זען רעלם"

מה שמדוחים לנו בתקשות ומראים לנו בטלוייה, היא לא המקום היכי שקט ובוטה בעולם, וזה בלשון המעטה. מה הפלא שהורים רבים חרדים לשולם ילדיהם, המשרתים שם בתפקיד מיבצעית.

מספר מפקד הפלוגה, סרן אריק: "לפנינו העלייה לקו ניגש אליל חייל ואמר לו: 'אריך, אני לא רוצה לעלות לבנון, אני מפחד. ההורים שלי לא יושנו בשקט'".

חיל אחר סיפר לו: "אני לגליתי להורים של. שיקרתי כדי לחסוך מהם דאגה. אני בנאדם מאכין, וחונכתי שאסור לשקר, אבל יש מקרים בהם עדיף שלא לומר את כל האמת, אם זה חוסך דאגות מהאנשים שאתה אוהב".

אותו חייל עלה לבנון, ישב במוצב כרכום, 'בילה' שבועות תחת אש ועבר חוויה מחשלת. "לבנון היא מיבחן הבגרות שלנו", אמרו. "אנחנו נתונים המון עצמנו, אבל גם מקבלים תמורה. לעיתים, אנחנו מבינים את זה רק אחרי השיחור".

המח"ט, יוסי: "הפחד מהלא-זען נעלם מרגע שהמגעים לבנון, לדעתו, יש פער גדול בין איך שהתקשרות מצירת את המצב בלבנון, לבין מה שקרה שם באמת. מי שמשרת שם יודע איך זה, ולא רוצה לעזוב יחד עם זאת, אני יודע שיש לא מעט משפחות לחוץות, ואני بعد לספר להן את האמת".

פלוגת 'אליעזר', אבל גם לגודו, לחטיבה ולחיל השירות בכלל".
אל"מ יוסי: "התקרית זו הוכיחה לכל המפקדים, שהתקן עדין לא אמר את המילה האחורה, גם כשמזכיר בנשך התקף ייעיל נגד לחמות ג'רילה. ההצלחה תרמה רבות למoral החיילים".

מפקד הגודד, סא"ל אבשלום: "ההישג של צוות הטנקrai לציון מיוחד, בהתחשב בכך שהוא פעל בשטח קשה, שבו כל היחידות האחרות לא הצליחו לתת מענה. הצלחתו של צוות הטנק היא הצלחת החיל כולו".

רצועת הביטחון בדרום לבנון, אם להסתמך על

תא"ל מאיר גחטן, קצין שרiron ראשי, הגדר את האירוע כ"דוגמה מצוינת ומופת לחימת צוות במשך 36 שעות, שהסתממה ב-13 הרוגים לאויב ללא נפגעים לכוחותינו. תוצאה מצוינת זו השגה תוך חתירה למגע, דבקות במשימה, מקצועיות גבוהה ונחישות אניסופית".

מספר המ"פ, סרן אריך: "לפני ההתקפות ביצעו המון פעילות יוזמת, שהוכתרו בהצלחה. הוצאותים הגיעו כמו שצריך. עליינו מדרגות למאירבים יותר מורכבים, יותר חזירים, עד שצאות הטנק נתקל בדבר האמייתי, אז פעל כמו מכונה משומנת. הפעולה הנחילה כבוד בראש וראשונה



מגן עלי, מפקד הפלוגה, מקבל תעודה הוקרה מידיו הרמטכ"ל, רב-אלוף אמנון ליפקין-שחק



פלוגת "ג'ל-עוז" בהרכבת מלא בסדנת דינוק בירושלים

פלוגה אלף

"לאדם מבחוץ זה אולי נשמע מוזר, שחייב פצוע מסרב להתקפות, אבל זה מה שמאפיין את הפלוגה שלנו", אומר מ"פ פלוגת "אלון", המוצבת ברמת הגולן ומגיעה לתעסוקה מיבצעית לבנון. "קולם עושים הכל ביחד, גם בטוב וגם ברע"



געה מנור, קצינת חינוך חטיבת "סער"

הצמ"פ (צוות, מחלקה, פלוגה), שםפגש את נמרוד המבוגר ממנו במחזור ג'וס. הוא שובץ בטען-קשר בצוות הסמ"פ, לצד נמרוד התותחן. "הינו מעין צוות צזה של קיבוץ גלויות", מספר נמרוד בחיקור. "פטר עליה מהונגריה, נהג הטנק עלה מרוסניה, ואני מאיטליה, אם כי זה היה די מזמן".

למרות ההרכב הרב-לאומי, החיבור היה מהיר. "אין מה לעשות, בשריון, שלא כמו בחו"ר, אתה לא יוצא לארבע קצר ואחר-כך חוזר למושב. אצלנו, המאורים נמסרים לפעמים שבעו. כשאתה סגור זמן רב בתוך טנק, אין ברירה אלא להסתדר. אנחנו תולאים אחד בשני".

אבל כדי להיות בצוות טנק לבנון, צריך יותר מאשר להסתדר אחד עם השני. עברו נמרוד ופטר, שלושת חודשי התעסוקה המיבצעית לבנון היו כור היתוך, פשותו כמשמעותו. כל אותן

בצל"ש) ובקרבות רבים אחרים בכל אחת ממערכות ישראל.

גם היום עומדת הפלוגה בקוו הראשון, בהגנה על רמת הגולן, ובתעסוקה מיבצעית לבנון ובשתי יהודה ושומרון, עם תנקי המרכה מהמובילים בעולם.

עוד מעט עליה הגוזד לבנון, לתעסוקה מיבצעית קשה ומסוכנת, כמעט מלחמה. נמרוד ידר ופטר האחים, שניים מחייבי הפלוגה, חשים היטב את כבודם. כל מי שמשרת בפלוגה אי', יודע שאסור לבייש את הפירמה. שניהם כבר היו בתעסוקה מיבצעית לבנון, בצוות של סגן מפקד הפלוגה בסוג'וד.

פטר עליה מהונגריה לבדוק לפני כשבוע שנים במסגרת "עלית הנעור", ונקלט יחד עם עוד כמה חברים בקבוץ עין-המפרץ. רובם חזרו בסיום הלימודים להונגריה, אך הוא החליט להישאר ולהתגיים לצה"ל. פטר הגיע לסוג'וד לאחר אימון

שעת צהרים, המשמש יוקדת וחם מאד ברמת הגולן. על-פי כל הנמנינים, בהחלט שעיה אידיאלית

למנוחה קלה. לתפוס פינה מוצלת ולהקנות לביריה של שעת ערביים. אבל, אצל הטנקייטים של פלוגת "אלון" מחתיבת "סער", העסקיים כרגע. נמצאים בשטח, מתאמנים ומשלימים שיעוריים מקצועיים לקרה התעסוקה המיבצעית לבנון.

"הקרב והשיגור מוביילים בגאותה", מכיר שلت אדם גדול, המכודם את פניו הבאים לפלוגה. לכארה, שلت רגיל שנינון לראות כמהות בכל פלוגה אחרת בצה"ל. אבל השולט הזה של פלוגת "אלון", פלוגת השירות הראשונה בצה"ל, הוא הרבה יותר מסתמ סיסמה. הוא מקפל בתוכו 50 שנים מורשת לחימה וגבורה, סיפורו שתחילהנו בקליטת הטנקים הראשונים בצה"ל – השרמנים והצנטוריונים – והמשכו בקרב סכר הרואיפה במהלך קדש (אשר בו זכתה הפלוגה כולה



חיליל הפלוגה באימון ברמת הגולן (למעלה) ובפחח על הטנק (למטה וממוך). תלויים אחד בשני

תונען לו מילגת לימודים על הצבתינו, ובבסיסי
נשארו שלושת חברי.

gil: "לפנינו שתהגיתני", לא ידעתם כלום על שרוני,
שמעתי טיפה על חטיבת "סער" בגל הקלני
ועמק הבכא, אבל הטנקים היחידים שראיתי היו
בסרטים, ובטח שלא ידעתם מהם מסוגלים
לבצע. כשאתה רואה את הטנקים באימונים, הכל
משתנה. אמרתلي לעצמי שם אני כבר עשה
צבא, אז רך בשרוני".

ירון: "אנחנו ביחיד כמו מחלקת ח"ר שלמה.
כשambilנים את זה ואת העוצמה האדירה של
הטנק, מבינים גם שצעריך הרבהescal ואחריות כדי
להפעיל את המכונה הזאת. גם אם לא הכין
מצוריהם את השירות במארים לבנון, מספיק
לשמע את הח"ר רנייקים שחוזרים הביתה מהתקן,
מדובר עליינו בהתקפות. לי יש כמה חברים
ח"ר נייקים, שהקעטו מהם הcli מדברים עליו אחרי
אימון, זה השיטוף-פעולה עם הטנקים. אין
ח"ר נייק שלא מתרגש כאשר הוא רואה טנק
ירוה".

כבר ערב, חיליל פלוגת "אלון" חזרים מהשתתף,
מתחלים להתארגן למסדר הכנות היומי.
conoנות שהיא מילת המפתח בהגנה על רמת
הגולן. שומרים על כוננות, כשרות ומכונות.
যি'তৰ মাল শোরুম উল বাই.

תקופת שירותו כמפקד מחלקה וכסגן מפקד
פלוגה עשה 'יגן' (מדירר) בקורס קציני שרוני.
למרות שנunder זמן רב מהגדוד, הוא התחבר מהר
מאוד לחיליל ולעשיה בפלוגה.
תוחשת הביחד מתחילה מהמ"פ והסגל. כל חיליל
פה יודע שהבדל של המ"פ תמיד פתוחה ואפשר
לגשת אליו בכל עזיה, והוא תמיד ימצא זמן
להקשב", אומר גיל, תותחן בפלוגה.
שם שמעון מאשר, אבל ממהר להוציא לפולוגה
אי' זה לא רך הוא, אלא המפקדים והחיילים כולם.
המושג 'ביחד' הוא פעול יוצא של מציאות שביל
הזהב בין להיות חבר של החזות לבן פיקוד עליון,
נתינת דוגמה אישית ופיתוח מקצועית, כך
שתיווצר מouple כוח".

ירון, גיל, דודי ייבגנו הם חלק מאותה מouple כוח.
ירון הוא מפקד צוות הטנק, גיל טענ-קשר, דודי
נהג ויבגנו תותחן. יבגנו קיבל חופשה, כי מהר

הזמן הם כמעט ולא נתקלו בלחומים אחרים.
ארבעה אנשים, כולל מפקד הטנק, כלואים במעין
צוללת יבשתית, חיבטים לשמור על דרכות
ומוכנות בגובה במארים ובתקירות היר', שדומה
שלא פסקו לרגע.

בחאת מהן אף נפצעו נמרוד ופטר. "סמן
לסליבטר נקראננו להחליף את אנשי צ"ל, בגין
הଘ הנוצרי", משוחרר פטר. "אנשי החיזבאללה
יעדעים שבתקופה זאת של השנה נשלח כוח חדש
למקום, וכך הפגיזו אותנו במרגמות ללא הפוגה.
לאחר כמה ימים התפוצצה חוליה בzych הטנק
שלנו, ונאלצנו להחליף טנק".

צוות הטנק עבד בקדחתנות כדי להשלים את
ההכנות להחלפת הטנק. אז, כשלעה השחר,
חודהה הפוגזה. פטר נפגע בעורפו מרסיס פגז
מרגמה. נמרוד רץ במחירות לטנק והחליף את
פטר הפצוע, מבלי שהבחן שאף הוא נפצע ברגלו
marsisim. רק לאחר כמה דקות של טיענים פגאים
ויר מאומץ, שהאייצו את הדימום, הוא התמוטט.
אבל גם הוא וגט פטר הסכימו להתפנות לקבלת

טיפול רפואי, רק כשהגיע הטנק המחליף.
"כ", אדם מבוחץ זה אויל נשמע מוזר, שחייב
פצעו מסרב להתפנות", אומר מפקד הפלוגה,
שם שמעון דבש, "אבל זה מה שמאפיין את
הפלוגה. עושים הכל ביחד, גם בטוב וגם ברע,
בתעסוקה מיצעית ובאים איפילו ביציאות.
הם נפגשים בטילת, יושבים ביחד ביציאות
השירים של הפלוגה".

שמעון החל כחיליל ומפקד טנק בגודן, אך את





גָּנוֹן גִּידָּל קַצְיָן שְׁרִיּוֹן

הצוערים בקורס קציני שריון (קק"ש) עוסרים מסלול אימונים מפוך, בו עליהם להתמודד עם קבלת החלטות טקטיות, לפתח תוכנות מנהיגות תחת אש ועוד. האישית הlohצת של המדריכים ("גננים") המiomנים, רק מגבירה את המוטיבציה



צוערים מפלוגה ז' על הטנק בשטח האימונים. אוזירה של ביחז

ס"מ ענבר ישניאק, קצינת חינוך גדור "שחק"

לכלם. הם צריכים צורך עד להוביל, לא רק בקרב ובלבנון, אלא גם ביצירת דור של לוחמים ומפקדים. אויררת הבידוד מתאפיינית, בין היתר, בשירה רמה בחדר האוכל בערבי שבתת.

מה תורם הקורס להתפתחות האישית שלן כמ"מ?

"בקק"ש מושם דגש רב על שותפות בקבלת החלטות, על היכולת לשנות ולשפר. קיבלת האחריות כקצין-טורן פלוגתי או כמפקד מחלקה

"קק"ש הינו קורס מאוד אינטנסיבי, המציב דרישות גבוהות לצוער".

עמית, צוער מפלוגה ח': "זה חומר האנושי בkek"ש

קורץ מהعشירון העליון של הצבא. על הצוערים

לעבورو מסלול מפרק, על-מנת להגיע אליו הסיים".

ספר על האווירה השוררת בקורס.

עמית: "הצוערים בעלי מוטיבציה גבוהה לתרום ולהשיק, ההבדלים בין המחזוריים השונים מהם באו מיטשטשים ותחושת השילוחות משותפת

קורס קציני שריון (קק"ש) הוא ההשלמה החילית היקרה ביותר ביחסות-השדה של צה"ל. אלפי שעות מנוע ופגימות, אלפי שקלים לשעת אימון, מדריכים (המכונים בחיבה "גננים"), הנחברים קציני שריון מעולים.

"השריון משלב בתוכו את יכולת לפקד על חיילים בחזית הלחימה, ולהתמודד עם אמצעי לחימה (אמל"ח) ברמת מרכיבות גבוהה", אומר סאל רוזו, מפקד קורס קציני השריון ומוספי:

בקורס, ולאחר שהוחולט כי איןנו מותאים להיות קצין, עברו הצעיר תהליכי הערכה שמתחל במא"פ, אחורי המג"ד, המכ"ט ולבסוף הקשנה. יתכן מצב שבאחד השלבים יוחזר הצעיר אל הקורס כושא בין שווים".

גנוי קק"ש הם המובילים

ומילוט סיכום של סא"ל רודוי, מפקד קק"ש: "ההצעירים מקבלים את ההדראה הטובה ביותר. הגנן נבחר בקפידה מתוך חברה נכבדה של קצינים מוכשרים, נשלח לתקופת שירות מיוחדת מפקד מחלקה בחטיבת האאמ, וחוזר להדריך בKK"ש. "ההכרשה הינה אישית, כאשר לכל חמשה שישה צעירים מוצמד גן, דבר זה מאפשר לימוד אישי מיטבי והתמקדות בכל קצין, לשם קידומו וה茁חתו".

"גנוי קק"ש הם המובילים בחיל, ומהווים מרכיב עיקרי בשדרת הפיקוד. רבים מהם מגיעים לתפקידים בכירים בחטיבת המילואות ושאיתם מתחםם ע"י היחידות. רמת המורכבות שאיתה מתמודד הגנן בתרגילים, משתווה לא אחת לו".

של יחידה, שעלה מפקד מג"ד או מכ"ט".

ומספרק יותר מכל תפקוד אחר. אך ככל שהזמן עבר, ההתלבטות נעשית קשה יותר. בכל מקרה, השיבוץ לא בידי והחלה היא בהתאם לרמה אליה הגיעו בקורס. לטוחו הארוך, אין לי תיכוניהם. נגע לגשר ונחצה אותו".

עדין, מדריך (אגן): "הקשה של הקורס הוא בעיקר במשמעות המנטלי. הצעיר נאלץ להתמודד עם קבלת החלטות טקטיות ברמת מחלקה טנקים. זהוי, בעצם, טבילה-האש הראשונה שלו עם מיומנות הפיקוד, תוך התמודדות עם השימוש המיחיד של השריון וחילילו. لكن, עליו למסגל לעצמו ראייה רחבה יותר ממה שהכיר עד כה; להיות מסוגל לנתח תנאי שטח במילונות הרבה, ולנוע במהירות על-מנת להגיע אל קו העמדות בזמן".

"הצעיר חייב, כמובן, ללמוד ולהכיר את רזי לחמות הטנקים, היסטוריה ולקחים שהופקו מקרים עבר. בנוסף, עליו להכיר את הטנק על בורי ולדעת לטפל בו ולתחזקן, החל מנקיון החריח והחלפת שרשתת, וכלה בבדיקה מערכות המחשבים".

יכיז ממיינים את הצעירים?
"תהליכי הערכה עובד בצורה מדגרית. הגנן האישី חייב לעדכן בתחילתו את הצעיר במצבו

בתרגיל, מביאה להתרפות מהaygıות חזקה. החניה בקורס הינה צמודה, ומתבטאת ביחס הולם, הקשנה ודיקדוק בפרטים".

ברק נאו, צוער מפלוגה ז': "אני שואב סיפוק עצום מהלמידה של דברים חדשים, מההתנסות בתרגולים. אתה קם כל בוקר יודע, שהוא מתנסה בדברים חדשים שעוד לא הכרת, יודע שבשבוע הבא עלתה עוד מדרגה מבחינת המימוניות".

הקורס רצוף קשיים מסוגים שונים. איך מתגברים עליהם?
"אתה הדריכים היא אחותות שריונאים. יוצרים הוין, נפגשים בערבים וצוחקים על מה שהוא, מארגנים מסיבות עם צווערות מיוחדות השדה. זה בא לידי ביטוי גם בעדרה ההדידית באימונים ובתרגילים".

מה החלק הכי מהנה בקורס?
"חלק מאייתנו, הנינווטים הרוכבים הם החלק הכי צייפי, בגלל העצמאות שסמןנה הנהנה הצוות. לאחרים, תרגיל מחלקה בקצב אש מיריב וכיבוש יעדים, זה הריגע הכי מרגש".

לאן אתה שואף להגיע?
"אני אישית שבי בקסמי ההדראה ונכוון לעכשי, הכשרה מפקדים/קצינים נראה לי אתגר רציני



מדרייסים-גננים בן (מיימי), אורחן ועוזן. בעיר קושי מנשי

באיים רוד במלחת

צה"ל החליט להקים מרכז תיכון ובקורת תרגילים (מתב"ת), שמטרתו
לצמצם את הפער בין שדה האימונים לשדה הקרב. מערכות ההדמיה
המתוחכמת ימשכו להפקת לקחים, ממש כמו אחרי
פעולה צבאית בשטח



וותם גדי

ותקשורת מחשבים.

עשן אפור, עשן אדום

המתאמנים מצידם ב"אפו קרב" מתחכם, הכול DCI (רכיב תקשורת סולולרי), מילס 2 ו-GPS. באמצעותם יערו נתוני הביצוע שלהם למרכז הבקרה. שם נקלטים הנתונים, מעובדים, נאגרים ומוסגים על צגי המחשבים. טנקים ונגמ"שים יוצגו על ידי רכב מסוג האמור, מה שיאפשר להגדיל את מספר האימונים, מבלי להגדיל את התקציב. כל מתאמן (שחקן) משדר באופן שוטף ובזמן אמת את מיקומו (באמצעות ה-IPS) ומדוח על פעולות ירי והפגיעה כدلקמן: ירי ישיר: הכל היורה משגר לעבר הכל הפגע קרן לייזר, המדמה באופן מלא את סוג הנשק או

לשדה הקרב. נאמנים לטיסתו של גנולדה-פי, "צבא חייב להתאמן כפי שהוא נלחם", הם הקימו מערכות הדמיית קרב בסיסיהם בארץות הברית וגרמניה, להן הם מייחסים חלק נכבד מהצלחותיהם במלחמה המצרית. הצבא היה מוכן לקרב במצבו סופת המידבר, כיון שנintel על עצמו מחוויות ארוכת-טוווח להתאמן בצורה קרובת ככל האפשר למציאות, ושלים ברצון את המחר בזעה ובדולים", כתוב גנול רוברט סקיילס בספרו. "יחידות קרבנותם של גנול החיסון והחישול ההכרחים, הנרכשים רק בהדמיית קרב של כוח נגד כוח".

המתב"ת מתבסס על שני מרכיבים – מרכז בקרה וশחקנים (או מתאמנים). אלה נעזרים בטכנולוגיות מתקדמות, כגון תקשורת לוויינים (GPS), תקשורת סולולרית, מילס 2 (לייזר)

"לקלול הבט העמוק של המפקד וליכולתו הרטורית, כבר לא יהיה משקל מכريع בקביעת הישג היחידה שלו באימונים".

"צבא הבשה יכנס לעידן בו מצוי חיל האויר כבר שנים רבות – עידן תחכרי האמת, הנעשים על בסיס מימאים אובייקטיביים. לא עוד סיכומים על בסיס זיכרונות, תחשות ומואים של מפקדים, שבכוחות הבשה מתעקשים לקרוא להם תchkירים".

(אלכס פישמן, "ידיעות אחרונות")

הפער המעמיק בין שיטות האימונים המסורתית לבין שדה הקרב האמתי, התריד במשך שנים רבות את מפקדי השדה. קרן נולד בהדרגה הצורך להתאמן בミיאתאר הקרב ככל האפשר לשדה הקרב הם ממשית. מאפייניו העיקריים של שדה הקרב הם אי-הווודאות, אובי דינامي והשפעות מנטליות (פחד ועוד).

שדה האימונים הנוכחי של צה"ל מורכב מתרגלי אש ותרגלי דוד'ץ (דו-צדדי). בתרגלי האש האיבר הוא סטטי, לא מצב דילמות. תרגלי הדוד'ץ מאופיינים בשני היבטים מרכזים: שפיטת המגנים ותיקוח האמת. כתוצאה מכך, תרגלי דו-ד"ץ לא מעתים מסתפים בניצחון של שני הצדדים.

לאור זאת החליט צה"ל להקים "מרכז תיכון ובקרת תרגילים" (מתב"ת), שמטרתו לצמצם, בעזרת טכנולוגיות חדשנות, את הפער שבין שדה האימונים לשדה הקרב. ייעודו, בהגדרה הרשמית: "לאפשר ביצוע אימוני דו-ד"ץ יציגים ומלאים עד רמת חטיבה, תוך מתן משוב דינامي למשתתפים בזמן אמת". האמריקנים היו הראשונים שעשו את הצורך של צמצום הפער בין שדה האימונים



מרכז הבקרה של מותב"ת



רכב "האמר" שמייצג באימונים טנק (למאליה) ונגמ"ש (למטה)

החונכים.

"זה עוד לא הכל. החוצה הזה מבטא מהפכה מונטלית נוספת: את מיתקן האימונים יפעלו חברות אזרחיות. לא תקנים, לא מפקדים, אלא חברה אזרחית. בחשבון סופי, מסתבר, כי העסקת חברת אזרחית בבדיקה, תהיה יכולה יותר לצה"ל לעומת הקמת מנגנון צבאי מסורבל" (אלכס פישמן, שם).

המתק"ת יופקד בידיהם של שני גופים אזרחיים: חברת הפעלה וחברת האחזקה. חברת הפעלה, המורכבת משני אגפים (בקרה ותחקירים), תפעיל את מערכת המתק"ת, תבקר תרגלים ותבצע תחקיריהם. חברת האחזקה, מורכבת משולשה אגפים (רכב, אלקטרוניקה ולוגיסטיקה), תתחזק את המערכות השונות של מתק"ת.



נתונים אלה יהיו בסיס לחקירה.

בסיום כל תרגיל ובסוף שבוע אימונים יבוצע תחקיר, באולם הקרים (בسطح – אולם נייד, במרכז הבדיקה – אולם צמוד) עם כיסאות מרופדים, שטיחים, מסנן גודל ואמצעים נוספים, אשר מטרתם להשרות אוירית למידה ולספק סביבה מתאימה לכך.

fter the investigation, the focus shifts to the analysis of the collected data. This involves examining the results of the exercises, identifying areas for improvement, and drawing conclusions about the effectiveness of the system. The final report is submitted to the relevant authorities for review and implementation of recommendations.

יריעוק (ירי ארטילרי, סייע אוויר): המג"ד או הקש"א נוטן פקודה לדרוג הירוה, אשר יושב בחדר הבקרים (בקר נשך עקייף) ומזמן את הנתונים לתוכנת המתק"ת. זו מעבירה אותן לתוכנת מחש"ק 3, שועשה את החישובים הנדרשים ומהירה את הנתונים (כמויות נפגעים, סוג הפגיעה וכו') לתוכנת מתק"ת. הנתונים משודרים למתאמנים בהודעות קוליות.

בנוסף, משגר הכלי הירוה למרცד הבדיקה (באופן סלולרי) את המידע הבא: מיקום, שעיה וסוג תחמושת. הכלי הנפגע, מצדיו, משגר באופן דומה את פרטי המידע הבאים: זהות הפוגע, סוג,

מקום וזמן הפגיעה. מידע זה נזכר בתוכנת המתק"ת, עבור ממנה לתוכנת מחשבת קרב (מחש"ק 3), אשר מחליטה על נתוני "הចזר האחורי" – נפגעים (הרוגים, פצועים, חמוש, מידת הפגיעה וקשר). מידע זה חוזר למחשב המתק"ת, נזכר בו ונשלח למתחמי.

מידע זה נזכר בתוכנת המתק"ת, עבור ממנה לתוכנת מחשבת קרב (מחש"ק 3), אשר מחליטה על נתוני "הចזר האחורי" – נפגעים (הרוגים, פצועים, חמוש, מידת הפגיעה וקשר). מידע זה חוזר למחשב המתק"ת, נזכר בו ונשלח למתחמי.

יריעוק (ירי ארטילרי, סייע אוויר): המג"ד או הקש"א נוטן פקודה לדרוג הירוה, אשר יושב בחדר הבקרים (בקר נשך עקייף) ומזמן את הנתונים לתוכנת המתק"ת. זו מעבירה אותן לתוכנת מחש"ק 3, שועשה את החישובים הנדרשים ומהירה את הנתונים (כמויות נפגעים, סוג הפגיעה וכו') לתוכנת מתק"ת. הנתונים

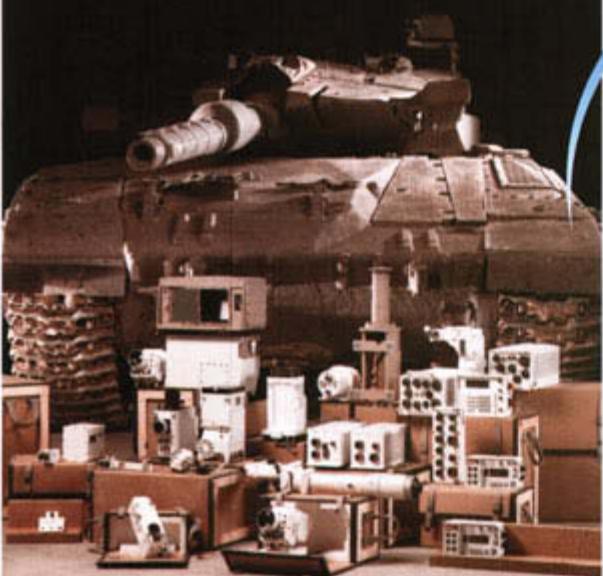
בנוסף דומה מדמה המערכת מכישולים הנדרסים כמו שדות מוקשים, תעלות נ"ט ועוד.

כל הנתונים המועברים בין הגורמים השונים, נצברים גם במרכז הבדיקה וכיורים לשמש כחומר לתחקיר בסוף התרגל/או האימון.

אגב, כדי ליזור תחושה של שדה קרב אמיתי, ציידי השחקנים במערכת פירוטכנית, המדמה ירי ופגיעה. כל יורה פולט עשן אפור, וכלי נפגע פולט עשן אדום (לסימון פגעה מריישיר) או עשן לבן (לסימון פגעה מרי עקייף).

בסיום התרגל ניתן לדעת את ביצועיו המודיעיניים של כל כוח (בכל חarakטֵר: מרמת הכלי הבודד עד רמת הגודל), היכנסע, כמה ירה, כמה פגע, האם נסוג, כמה תחמושת נותרה לו ועוד.

צפה-טוח-אש-פגיעה!



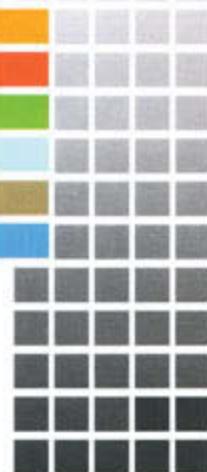
שנה עשרה של עוזם ומילוי אוזן

קRICT ויאמן לתשתיות תעשייתית בע"מ
טל' 011-9386237 פקס 08-9386211

מערכות בקרת האש של אל-אופ מוכחות
שוב ושוב את עלינותו בשדה המعرקה.
השם אל-אופ הפק כבר מזמן למלה נרדפת
למערכות אלו.

אל-אופ בעלת שם בגין לאומי בפיתוח וייצור
מערכות בק"ש מודולריות לרק"ם ממוץ
ומעב לסוגיו, מצעה פתרונות השבחה על
פי דרישת הלוקו ותקציבו.

המערכות מציעות ראות מקסימלית המקנה
יכולת פגעה בפוג' ראשון, תוגבת ירי מהיר
ויעיל בכל מצב מתוך עמדה או בתנועה.



אל-אופ

תעשייה אלקטרו-אופטיקה בע"מ

רפא"ל



רפאל זוכה
במכרז שלישי
למיגון בארא"ב

רפאל זוכה במכרז שלישי למיגון בארא"ב

קו המיגון בחטיבת מערכות חיטוש ברפאל זוכה לאחרונה
במכרז למיגון קרמי לצי הרכב LAV25 של המארינס האמריקאי.
הוכיה בעיטה של למשלה ס-7 מליאן דולר
התקבלת לאחר חזרות סול החברות האמריקאית
"פוסטר מילר" ו-"סימולה".

המיגון הקרמי של רפאל, הידוע בשם CCA
(Composite Ceramic Armor), ימן את החובה והצריח
של כל הרכב הימי ע"מ GM Canada, כנדר איזומים
קייטים מתקדמים.

בסדרת התחרות, רפאל הייתה החברה היחידה
שענדרה במסה אחוזים בכל המבחנים שהונדרו ע"ז
האמריקאים. הן בבדיקות הפונקציונליות והן ב מבחני הדריך.
זוכה זו של קו המיגון ברפאל הינה הוכיה השלישית מתחום
כל שלושת המכרזים הופמכים שהוצעו ע"ז ארא"ב בנושא
מיגון. בסכום הראשון זוכה רפאל במיגון פסיבי של C-0020
כליים מסוג 7AAV של המארינס. הוכיה השנייה הייתה
במיגון ריאקטיבי של ה"ברדליל" אשר בשירות צבא ארא"ב.

הטבות מערכות חיטוש

"Jane's Defence Weekly - 7 January 1998

סימט

מערכת הדרכה, אימון וסימולציה בע"מ

סימט מערכות הדרכה, אימון וסימולציה בע"מ הינה החברה המובילה בפיתוח וייצור מערכות אימון צבאיות.

מאות מערכות אשר פותחו ויוצרו על ידי סימט נמצאות כיום בשירות פעיל בצה"ל ובצבאות מתקדמים אחרים, כמו צבא ארה"ב וצבאות מערב אירופאים.

מאמני שריון הינם מוצר הדגל של סימט. מאמנים אלה נותנים מענה הדרתי למגוון מקצועות השריון; החל ממאמן שולחני לתותח הטנק ועד למאמני מחלקות טנקים מורכבים, העוסקים שימוש בחידית טכנולוגיות התצוגה וההדרכה.



SECTRONIK

ספקטראוניקס בע"מ. יצרנית מערכות כיבוי אש חדישה. חברבת את לוחמי חיל השריון בשנת היובל למדינתה

S.A.F.E. SYSTEM THE GOAL IS SURVIVAL





טליק והרכבות: האסטרטגיה המועדף היא התקפית

אגורה הפלדה של ישראל

עד 1956 התייחסו בצה"ל לטנק כנשק מס'יע בלבד. אבל ההישגים המזהירים במבצע קדש שינו את התמונה, והפכו את השriterion לחוד החנית של הדרוג הלחום, לכוח המركצי שמסוגל להכריע במהירות וביעילות כל מערכת קרקעית

אלוף ישראל טל (טליק)

בח"ל, בפברואר 1984, החזירה את השiron לעמם של חיל רגל. היום, חמישים שנה מזמן המידינה, השiron הוא הכוח הצבאי'l הגדל ביותר, המאורגן בסוגרת אוגדתית רבי-חילית, משפטית, ניידת ומשוריינית (דיויזיה). האוגדות, המורכבות מחלילות מסתעררים, מסייעים ומתחזקים, הן אגרות הפלדה היבשתי של ישראל.

רכיבת הפלדה

את צעדיו הראשונים עשה חיל השiron עם ציון

עד 1948 ונטל חלק במלחמת העצמאות. בפברואר 1948, בעיצומה של המלחמה, הוקמו מפקדות השiron בפיקודו של האלוף יצחק שדה. המפקדה, שנקראה שם'ש (שירות משוריינים), נעודה לשמש כסמכות המקצועית העליונה לנושאי שריון, היא פורקה כעבור זמן קצר, ורק בשנת 1950 הוקם חיל השiron (חשי').

ארבע שנים מאוחר יותר, בפברואר 1954, הוקמה מפקדת גיסות השiron, גוף שקיבל אחריות ייחודית מקצועית לדרגת העוצבת הרכב-חיל, חטיבה ואוגדה. הקמת מפקדת חילות השדה

חיל השiron הוא חוד החנית ההתקפי של מדינת ישראל, ובזה יחו. שורשי נעצרים עמוק באדמות הארץ הזאת, הרבה לפני שזכתה לעצמאותה. מושבות ניידים וטנדרים חמושים להגנה על היישובים היהודיים ברחבי ארץ-ישראל, נעו בשטח כבר במאורעות 1936–1939. באוטה תקופת הופלו גם משאיות, אוטובוסים ממוגנים ומשוריינים מתוצרת עצםית, שהורכבו על שלדות משאיות. אלה נקראו "סנדוויצים", בשל דפנותיהם שנבנו מלוחות עץ וצופו בלוחות פלדה משני צדיהם. "משוריינים" אלה פעלו ברכיפות

באופי העימותים הצבאים בזירה התיכון – הפיכתם למלחמות מודרניות, נידות ומשוריניות. עליוונת המספרית, הדמוגרפיה והכללית של מדינות עבר, והיעדר עומק אסטרטגי למדינת ישראל, הכתיבו אסטרטגיה צבאית שעיקרה –

העברת המלחמה לשטח האויב, בניסיון להציג הכרעה מהירה ולהימנע ממלחמות שחקה ממשוכות, אשר עלולות לרוקן את ישראל ממשאייה האנושיים והחווריים. על-כן, האסטרטגיה המעודפת במקורה של מלחמה היא התקפית, כאשר שני מרכיביה העיקריים הם חילות האוויר והשריון.

עוצבת הפלדה של צה"ל היא אחד מכוחות השריון הגדולים בעולם, גם במושגים מוחלטים. קרבנות הטנקים של חיל השריון הם מוגדים שההיסטוריה העולמית, ומקרים בתוכם נסיון מציבר של 40 שנות לחימה, פשיטות, קרבנות

שריון בשירותו ומלחמות הכרעה. לעומת זאת, לחומי השירות, כמו שאר החילותanza"ל, היו מזויים מעטים מולטים. מעטים במספרם אך רבים באיכותם, במקצוענותם, באומץ ליבם ובדבקותם במטרה. כל ייחד בתוכם הוא בחזקת מכפיל-כוהה. כאשר טנק נפגע, ימשיך צוותו להילחם מטנק אחר. כאשר איש צוות נפצע, הוא ימשיך להילחם ויסרב להתפנות. קר, רק, רק, מקרים לווחמי השירות את הקרב ומעבירים את המלחמה לעומק שטחו של האויב.

הקצב הזה – קצב השירות – סוחף אחריו את כל חילות היבשה. נידות, תעוזה, כוח הלם ועוצמת אש אדירה, הם טימני ההיכר של השירות הישראלי, חיל המהלים אימים על כל אויבו באשר הם. חיל הלחילות!

ב生意, ניצחה את התפיסה השמרנית ואושחה את התפיסה של ותיק החיל, והאלופים לסקוב וזרע, שהשריון הוא החיל המסתער, חוד החנית של הדרגת הלוחם. וכן, הודיעו לביצועם במערכות סיני, הפרק השני לגדול שבhilות היבשה וננהה, מעדיפות בהקצת המשאבים הלאומיים, במקומות השני אחורי חיל האויר.

היה זה השירות שניהל את המלחמה על מקורות המים שבצפון (1966–1964), וסייע את הנסיבות העבריות להטotta את מקורות נהר הירדן. קרבנות האש השנייה שרוינו צה"ל בגירהה הסורית והירדנית, סיילו סופית את הנסיבות למנוע מישראל את מי הירדן.

במלחמת ששת הימים (1967) הייתה זו המתקפה המשולבת של חיל האוויר וחיל השירות, שroxצה את חוט השדרה של צבאות ערבי, אשר איימו על קיומה של ישראל.

בתקופת מלחמת ההתשה (1969–1970) התנהלו קרבנות ארבעה זירות: תעלת סואץ, בקעת הירדן, רמת הגולן ודרום לבנון. עיקר נטל הלחימה בתעלה, נפל על כתפי אוגדת סיני וחטיבות הטנקים. גם בזירות האחרות היה לחיל השירות חלק פעיל בהלחימה.

מעטים אך רבים

במלחמת יום הכיפורים (אוקטובר 1973) נטלו חלק 1.8 מיליון חיילים, 1600 מטוסים, מעל 7000 טנקים ו-4500 תותחים, של כל הצבאות המעורבים במלחמה. חס' הכוחות הצבאים ביבשה, באוויר ובים, במונחים של כוח אדם, מערכות נשק ויחידות לוחמות, היו 1 ל-3 לרעת ישראל. מלחמה זו סימנה את התפנית הנוכחית

מיושן ומואולתר. בשנות ה-50 רכש צה"ל מצraft טנק שרטון ישנים, מעודפי מלחמת-העולם השנייה, וטנק T-34 AMX קלים חדשים, שבמקורה נעשו לשמש כרכב משוריין קל ליחות סיוו. החוליות האמריקני HALF-TRUCK (ACK) מלחמתה העולם השנייה, שימש כרכב הקרב התקני של החרמ"ש.

בשנות ה-60 נספו טנקים סנטוריון בריטיים משומשים עם תותח 20 ליטראות וטנקים פטון M48 אמריקניים עם תותח 90 מ"מ. חיל החימוש שיקם ושיכל את הטנקים הממושנים, והתקין בהם מנועי דיזל ותותח 105 מ"מ חדשים. לאחר מלחמת ששת הימים רכש צה"ל אלפי גאנ"שי M113 אמריקניים חדשים. בשנות ה-70 קלט חיל השירות טנקים M60 אמריקניים.

חיל התותחנים, שהפרק ניד ומשוריין, הציג בתוכחות מתנייעים (תומ"תים) צraftים מבוטס תובת שרטון וטומ"תים ישראליים מסוג טנקים וזחל"מים ייעודיים, טנקים גישור מוגר לפירצת שדות מוקשים וטנקים דחפור.

מאז כינונה של המדינה, סיירבו המעצות ויצרניות הנשק הגדלותו למוכר טנקים חדשים לצה"ל. האספקה המתוכננת של טנק T-62 רוסים לצבאות ערבי, העמידה בספק את איקונות הטכנית של חיל השירות המשוקם. באוגוסט 1970 הוחלט, איפוא, להתחיל בייצור טנק ישראלי כחול-לבן. תשע שנים לאחר מכן הושק טנק המרכבה סימן 1. הבא אחריו, מרכבה סימן 2, נקלט בחיל ב-1983 ומרכזבה סימן 3 בשנת 1990. "יחוזו של המרכבה בשידותם, בשירות המודולרי הניתן להחלפה במהירות, ביכולתו לשאת בבטנו כיתת רגליים ולפנות פצעים. מערכת בקרת האש ("בז" במרכזבה 3) ננעלת על המטרה, קרקעית או אווורית, ועקבות אחריה אוטומטיות.

המרכזבה הוא פרי תיכנן ישראלי מקורי, הכוללת מרכיבות ייחודיות רבות שפותחו בישראל. כל המילולים מלבד המנווע מיוצרים בפועל התעשיות הביטחונית של ישראל.

לחימה באربع זירות

במלחמת העצמאות היו לישראל 16 טנקים ו-100 משוריינים, לצבאות ערב היו 45 טנקים ו-200 משוריינים. זו הייתה גם מלחמתו الأخيرة של חיל הרגלים ככוח הכרעה. אך גם ב-1948 לחמו כוחות ממונעים – מכוניות משוריינות, זחל"מים וגיפים – שאמנים השתתפו בלחימה אף לא הכרעו אותה.

ערב מבעוד מועד, ב-1956, התייחסו במטכ"ל לטנק כנשק מסייע בלבד. אך הפריצה המרשימה של חטיבות הטנקים דרך ביצורי הצבא המצרי



חדש מול ישן. טנק "מרכזבה" ישראלי מאפיר על טנק "הוצ'קיס" גמדי, שריון מלחמת העצמאות.

מִקְעֵד מַוְצָּה

דר' אשר שרוני ולרנס בקון *

ערוך והביא לדפוס: דודו הלו'

M1A2. יחד עם זאת, הוסיף ריימר, פורום מדעי מיהוד בראשותו של גנול (בדיםמוס) גן אוטיס, כבר בוחן קווים לדמותו של דור הטנקים הבא. שיפור עירובו בסביבות שנת 2020 או 2030. המשקנה אליה הגיע הפורום: רק מערכת הקרב העתידית (מק"ע) תהיה מסוגלת להתמודד עם האיוםים הנוכחיים לטנקים ולשריון האמריקאי, בתנאים שווים או עדיפים, החל מהמחזית השנייה של המאה הבאה.

את ריבית הפתיחה נתנה, למעשה, ועדת השירותים המחו"נים, כאשר הקבוצה 12 מיליון דולר לבחינה מודלקחת של הרעיון (ורענוןת אחרים), ואישרה לצבא היבשה להקנות לצורך זה 100 מיליון דולר מתקציבו הרב-שנתי. בכל מקרה, נראה כי המק"ע יהיה האחרון במסדרת הטנקים המאוישים והמיוצרים במספרים גדולים. מתקבל על הדעת שאחרי המק"ע יופיעו טנקים קטנים יותר, נשלטים מרחוק, מעין רובוטים משוריינים שייחרזו את גורל הקרב העתידי.

מעצבי המק"ע מציעים שימוש בטכנולוגיות חימוש, שרירן ואחזקה, שעדיין נמצאות על שולחנות השירות או במעבדות, מה שכמונו אינם גורע מעובדת היוטן מהפכנית (בamar מוסגר, מעוניין לציין שהדגמים המשורטטים של המק"ע דומים בצורתם החיצונית לטנק המרכבה).

חימוש: הרעיון הבסיסי הוא שימוש בכלים קיימים, כמו גם בכלי שעדיין נמצאים בפיתוח ובבדיקה. לחימוש המודרך מוצעות מספר חלופות: תוכחה קונבנציונלי, חלקי-קדח בקוטר שבין 120 מ"מ ל-140 מ"מ, תוכחה אלקטטרו-מגנטית, או תוכחה אלקטטרו-תרמי-Ć-ים. למערכת החימוש המשנית מוצעים: תוכחה לייזר בעוצמה מרבית וטילים רב-תכליתיים, הן חודרי שרירן והן טיל-ג"מ (כולם מדור FIRE-AND-FORGET).

ראיה וצפיפות: שימוש במערכות טלוויזיה תרמית לכיסוי מלא של השטח בזווית בת 360 מעלות, יומ'/לילה, אשר מספקות תמונה מעובדת מחשב על בסיס מציאות מודומה. כן, יכולים אנשי הצוות 'לראות' את תמונה הקרבדרן הדפנות המשורייניות, ובאמצעות התצוגה

צבא היבשה של ארה"ב מתחילה בתכנון מק"ע (מערכת קרב עתידית), שיעירה טנק המערבה של אמצע המאה ה-21. מדובר בטנק חשמלי מהיר תנועה, המצויד במערכות להגנה עצמית ולהשמדת כל סוג הנשק התקפי, במצוות תרומות להדמית קרב, בקצבות חכבות ומה לא



הענין בטנק המועד לסדר"כ הקרב' בעשר הקרב, שלא יהווה פריצת-ידריך טכנולוגית ורעלונית. לעומת זאת, ניכרת התענינות של ממש בטנק שיפור עבעוד 20 או 30 שנה לפחות בשdot הקרב'.

בראיו שעה ניק לביטאון הכוחות המזוינים, ARMED FORCES JOURNAL, אומר רמטכ"ל צבא היבשה, גנרל דניס ריימר, כי הצבא של תחילת המאה ה-21 עדין יתבסס על טנקים מטיפוס

FUTURE COMBAT SYSTEMS (FCS), הנה האתגר השאיתני שנintel על עצמו צבא היבשה האמריקאי לתוכנן טנק חדשני לשדה-הקרב העתידי של אמצע המאה ה-21. אך תחילה, על מנת להבין מה מונח בסיס החשיבה המהפקנית,מן הרואין לסקור בקרה את מזון הכוחות הגלובלי ואת השלכותיו על מגמות הה��פותחות של צבא היבשה האמריקאי.

התקופה לאחרי המלחמה הקרה, נפילתה של חומת ברלין וקריסת ברית-המועצות, העמידה את הפנטגון ואת צבא ארה"ב בפני אתגרים חדשים. "האיב נעלם", התבטא בשנת 1990 אחד מראשי משרד ההגנה בוושינגטון. מלחמת המפרץ, והצבתם של כוחות אמריקניים בלבד הבלקן המבעבע, הציבו על מגמות חדשות בזירה העולמית ועל איוםים חדשים-ישנים.

במקביל, נעשו קיצוצים ממשמעותיים בסדרי הכוחות ובתקציבים של צבא היבשה, מה שפגע ביכולתו. בעיקר נגעו תקציבי המחקר והפיתוח (בשנת 1997 בלבד צומצם תקציב מ"פ ב-680 מיליון דולר).

בנוסף, צבא היבשה נמצא בעיצומו של תהליך ריכוז העוצמה ב'מגרש הביתי', לעומת המצב קודם לכן, בו היה כוחות פזירים בבסיסים ברחבי העולם. למעשה, צבא היבשה נמצא עדין בתהליכי של מעבר – מ מצב של נוכחות פיזית

ל מצב של קורנת עוצמה מרוחק. ב כדי לעמוד במסגרת מגבלות התקציב והארגון החדש, מיקד צבא היבשה את המאמץ בהשחת צי הטנקים הק"ים, המבוסס על האברם M1. במסגרת זו הופיעו דגמי M1A2 SEP ו-M1A2 SEP M ו-M1A2 SEP M ונעשו הכנות לייצר גם את ה-M1A3. עד הוצע לשנות את תוכחה 120 מ"מ (XM2901) להלבשת הטנק ב'חליפת מגן' (APS) או בשריון פועל (ERA), להוסיף מערכת כינון משופרת, להסביר את מערכת בקרת האש למערכת דיגיטלית ולשפר את מערכת נהיגת הלילה. שיפורים אלה מיועדים לשמר על עליונות הטכנולוגית ועדיות המבצעית של ה-IOM עד להתחלה הייצור הממוני של דור הטנקים הבא. לאחרונה, טוענים מחברי המאמר, הולך ופוחת

התפקידים. מדובר בשינוי יסודי בתפיסת השריון המקבילה. ההתייחסות לשני אנשי הצוות תהיהausal 'טייס' ו'קברן', הפטורים מכל המטלות והתפקידים, שהם מנת חלקם של צוותי השריון כולם. למשל, המערכות האוטומטיות יישמרו כולם. למקרה ולהган על הטנק, גם בזמן השינה של הצוות. האחיזקה והטיפול השוכף, שכאماו, יקטנו בצוורה משמעותית, ייעשו ע"י תכניות מינימום, בדומה לצוותי הקרען של חיל האווז.

לא ספק, קובעים מוחבאי המאמר, המק"ע הניה מערכת עתידנית יהודית, המותחת את הגבולות הטכנולוגיים המוכרים לנו היום. זו מערכת המשמשת בחשמל כמקרה אחד או במקרה השני, אספקת החשמל תובטח בין בייצור עצמי, בין באמצעות אנרגיה סולארית, בתוווס של לוויינים המרחפים בחלל. טכנולוגיות אלו יובלן, או לפחות יצמצמו, את הצורך בטיפולים וב盍זקה שוטפת.

המק"ע מצטיירת כנשק בלתי-ניינן לעצירה, שmagnumera היה רק מגבלות צוותה. המק"ע עשויו לשנות את פניה של מלחתת שרין בשרין נסוח המאה ה-20, כפי שהצללת הגרעינית דחקה את צוללת הדיל מהס"כ של חילות הים המתוקדים.

מערכת הקרב העתידית תתרמן ותשתלט על שטחים חוניים, תוך תנועה מהירה ועמוק מוקדי ההכרעה, והוצאת האובי משינוי משקלו. כך תוכל המערכת לסייע את המלחמה במחיות ותוך ספיקת אבדות מעטות. המק"ע תשלוט, אף הוא, בכל זירת קרב עתידית, ללא אתגרים או מתחאים שיסוכנו את עליונותה המוחלטת.

* אל"ם (מיל'), ד"ר אשר שרוני, בוגר הפקולטה ב-**טכניון**, מכון קרוש מחלקת ההנדסה ב-**טכניון**.
לורות בקון הוא מנהל מחלקה הגרפית ב-**טכניון**.

מודיעין טקטי, תסיע לאיסוף מידעין קשר, ותקופ מקרוב אחר כל התפתחות בזירה בה הוא מוצב.

המק"ע יהיה בעל טווח פעולה גדול, יכולת תנועה מהירה ונידות שלא ניתן לעצירה. מערכת עצמאית תאפשר תנועה חלקה ועקבפת מכישולים טבעיים ומיכשולים מעשה ידי אדם. אותה מערכת מאפשרת גם "טיסה אוטומטית" בעלת יכולת ניירות מדיק.

לנידות תתרום מערכת הנעה חשמלית, שתיצור בין 800 ל-1200 כ"ס. המיציב הממוחשב וההידרואנומטי, מאפשר נסעה חלקה ללא התחשבות כמעט בתנאי השטח. מהירות המק"ע תעיג ל-100 קמ"ש בשדה, ומעלה 120 קמ"ש בכיביש סלול.

אחזקקה: מערכת הנעה חדשה ויעילה, אשר תשמש במקורות אנרגיה שונים מללה המוכרים לנו כיום, תאפשר יצור מושלב של חשמל באמצעות טורבינות גז ומונע דיזל, ותאפשר שימוש שוטף לשיטות (DADS-AVOIDANCE SUITS-HIT).

האגנה עצמית כל أيام ותהייה מסוגלת לטפל אוטומטית בכל איום ותהייה מסוגלת לטפל ולהשמיד טילי שיוט, מסוקים, מזל"טים, מטוסי קרב הפצצה, טילים ונשק אנטיבטוקי אחר, כמו פגעים חזוריים.

המערכת תוכל גם להזזה, לטפל ולנטול נשק לשמדה המונית, מערכת אחרת תהזה מוקשים, תשמד אוטם וחלופין, תטיס את הטנק לצירם אחרים, נק"ם מאים של מוקשים.

שתיופ על מסכי הקסדות. בדרך זו, משוכנעים תומכי הרעיון, ימנעו מאנשי הכוחות השיבושים והיעדר האוריינטציה, האופיינית לכ-כך לחידות שרין בתנועה וקרב.

את החימוש ניתן לספק לשירות דרכ הקסדות, בהתאם לתנאי הליחמה ולשיקולים טקטיים. מסכי הטלויזיה-מחשב האישיים ישדרו תמונה קרב כוללת ומפורטת, מיקום רק"מ ידידותי ועיוון ומודיעין טקטי בזרימה מתמדת. אנשי הכוחות יוכל לראות את פני בני-ישים בחמ"ל, ולקבל מידע מצולם שוטף בזמן אמת.

שרידות: טנק העתיד יהיה קל-משקל, 40 טון, כשייר לפועל בכל סוג הקרב והתקטי, ביום ובלילה, בכל מגוון, יהיהabilים ואוור. **ENERGETIC/REACTIVE SYSTEM** השרין יהיה מודולרי, מגנטית וצללית" (חום, קול, מגנטית וצללית) של המק"ע תהיה מזוירית, הוזות לשימוש בחומרים שמהם נבנה המטוס החמקן (STEALTH).

המק"ע תצויד באמצעות ריבועים, שימנעו את זיהויו ויבשו את ממץ האיכון של האיבר. במקביל, היא תציג הדמיית מטרה חלופית (מטעה), שתascal התבניות של טילים עליה. מערכת של הגנה עצמית כל איום ותהייה מסוגלת לטפל אוטומטית כל איום ותהייה מסוגלת לטפל ולהשמיד טילי שיוט, מסוקים, מזל"טים, מטוסי קרב הפצצה, טילים ונשק אנטיבטוקי אחר, כמו פגעים חזוריים.

המערכת תוכל לשמש מתחם מוקשים, לשמד אוטם וחלופין, תטיס את הטנק לצירם אחרים, נק"ם מאים של מוקשים.

ניסיונות: משקלו הקל של טנק המק"ע, יחסית לטנקים בני זמנו, צלליתו הנמוכה, יאפשרו הגעה מהירה לאזרחיות ומשבָר. המק"ע, בעיקר בשל מעתה תותח תלת ממדית גם כתנתן איסוף



לאן דונדר הסדריון המצרי?

כוחות היבשה של מצרים מטעמים בקצב רצחני, למרות שלא נשקף לה כל איום צבאי מצד שכנותיה. עוצמת שריון של 12 דיוויזיות ו-1403 טנקים, צריכה לעורר סימני שאלה

אל"מ (מייל) בני מיכלסון

(שלקרים סופקו לעיראק), 600 טנקים T-62 רוסיים וכ-1500 טנק T-60 אמריקניים. 1100 הם טנקים T-60 משופרים, והכוונה היא להשbie את כל הנוטרים (דגמי A1-A1) לרמה של T-63. במקביל, נעשה מאמצץ לשפר גם את ביצועי השריון הסובייטי הישן, באמצעות תחמושת ח"ש מתוצרת בריטניה.

תעשיות הנשק בתנופה

מצרים מראה בה גם את כושר הייצור המוקומי של החימוש הצבאי, כעשרים מפעלי חימוש כפופים למשרד ההגנה ולמנהל הייצור הצבאי והלאומי (WOMA). בין מאמצץ הפיתוח המשמעותי אפשר למנות את:

■ **מפעל 200:** עוסק בהרכבת טנק M1 Abrams. המפעלים, הנחשבים בדרך כלל לטנקים מטולה הראינה בעולם. ציון דרך חשוב במאמצץ של מצרים להציג, חיליקת לפחות, לצבא שבו תעמדו בראשות עצמה מבחינה צבאית. המפעל הוקם ב-1984, בהיתר מיעוד של ארצות הברית. לפि ההסכם, המפעל יתנהל בשישה מחוזי ייצור, כאשר בכל מחו"ר עליה רמת הטכנולוגיה שנרכשה מחברת ג'נרל דיינמיקס, יצרנית הטנק. ה-M1 הראשון שרד מפס ההרכבה במצרים, ב-1992, היה זהה לטנקים המסופקים לצבא ארה"ב, בלבד מהיגו המתקדם ומפגזיו הליטופ' 829-מ"מ מאורנים מודולריים.

■ **рак"ם ללחימת חי"ר:** מצרים בוחנת אבטיפוס של רכב מצרי לחימת חי"ר (IFV). הפיתוח נעשה על ידי חברת United Defence (UPD) האמריקנית ומשרד הייצור הצבאי המצרי. הכוונה שהרכב ישלים את טנק המערה M1A1, והוא יחמוש בתותח 25 מ"מ M242, במקלע מתקבלי 7.62 מ"מ M240, ובזוג מושגים לטילי טאו.

משוריינים לחימת חי"ר מדגם T-72PR, שייחליפו את גמ"ש BMP הרוסיים. על רכב החיה'ר המשוריין מדגם FAH-30, מותקנים צירחים של 2 BMP.

גם השריון המצרי, שבשנות ה-70', היה על טהרת

מצרים עשה מאמצים ניכרים להגע לשינויים כבאי עם ישראל בתחום הקונבנציונלי, למרות הסכם השלום בין שתי המדינות משנת 1978. מצרים קיבלת סיוע כספי אמריקני בסך 2.1 מיליארד דולר לשנה, שמתוכם 1.3 מיליארד דולר הם סיוע צבאי. חלק לא מבוטל מהסכום משקע בהפקת הצבא המצרי (כיבוי, במקומם ה-13 בעולם מחייב גודלו) לצבא מעורבי מודרני. ב-1994 הייתה מצרים ליבואנית הנשק השניה בגודלה במצרים התיכון, אחרי ערב הסעודית (שהיא יבואנית הנשק הגדולה בעולם). יתר על כן, באזרה המ比亚 42 אחוזים מהייצור העולמי של קלינש, מצרים היא המדינה המזרח-תיכונית היחידה שהרכש הצבאי שלה נמצא במגמת עלייה,منذ 1990.

מן הרואין לזכור למצרים, עם תוצר לאומי של 907 מיליארדים לנפש, היא מן המדינות העניות בתבל. עם זאת, שפר גורלה של ארץ הנילוס והיא המדינה היחידה במצרים התיכון שלא נשקף לה כל איום אסטרטגי חיצוני של ממש מצד שכנותיה.

היה צפוי שקהיר תקדיש את משאבי הדלים לרוחות אוכלוסייה. אולם, למימוש של מובהרך היו סדרי קדימות שונים. חלק ניכר מהסייע הכספי האמריקני (28.2 מיליארד דולר מאז 1979) הופנה לשיקום הצבא, לבנייתו ולארגונו מחדש. צבא זה, העולה בהרבה על צה"ל בגודלו, מתחילה לסגור את הפער מבחן איכותית.

עד סוף שנות ה-70', היה הצבא המצרי מרכיב מעשר דיוויזיות, שrank מחציתן ממכוניות או משוריינות. כיבוי הוא מונה 12 דיוויזיות, מהן 11 ממכוניות או משוריינות. הדיוויזיות הממכוניות כוללות כ-4500 גמ"שים, מהם כ-2000 גמ"ש 1113 M אמריקניים. בסה"כ מעורכת עוצמת השריון המצרי בכ-3140 טנקים, מהם כ-1040 T-62 טנקים, 545 רוסיים במוגרת המודרניתה נרכשו מהולנד 611



טנק Abrams אמריקני M1. מפעל הרכבה למצרים

הטנקים הסובייטיים, עבור טיפול שורש וכיוום הוא כולל את הטנקים האמריקניים המתקדמים ביותר. בסה"כ מעורכת עוצמת השריון המצרי בכ-3140 טנקים, מהם כ-1040 T-62 טנקים, 545 רוסיים



טנק M60-A3 משופר. צבא המצרי יש 1100 כאלה

מכיוון שרק כ-150 אלף חיילים עוברים אימונים צבאיים של ממש.

אומדן זהיר ושרני של תקציב הביטחון המצרי, יהיה גבוה הרבה יותר מהנתון הרשמי: 2.7 מיליארד דולר. ואכן, מצריים מוציאים על צבאה, בכמותו ובאיכותו הנוcheinות, פי ארבעה לפחות מכפי היא מפרטת רשמית.

מצריים גובלות בלב, בסודן ובישראל. המשטר האיסלמי בסודן מஹה אمنם איום פוטנציאלי מההיבט האידיאולוגי, אבל 300 טנקים ממערכת (רובם ככולם מישנים), ו-50 מטוסי הקרב של סודן, מהווים איום Zusätzlicher Aufschwung על שכנתה מזרחית. על הניר, כוחה של לוב גדול במידה ניכרת מכוחה של סודן, אך למעשה כמעט שאינו מהווה איום על מצריים. כ-1600 מטוקן 2200 הטנקים הלוביים הם מדגמי 55/54-ץ הסובייטיים המישניים. יתרה מזאת, עקב מחסור בכוח אדם מיomin גאלצה לוב לאחסן יותר ממחצית הטנקים שלו ורבים מ-400 מטוסיה, מה שהפרק אותה ל千古 צבאות יותר מאשר מחסן נשק גדול.

אם כך, הגורמים המופקדים על ביטחון ישראל, צריכים לשאול את עצםם: כלפי מי מכוונת הת העצומות הצבאית הנוcheinת של מצרים?

מדיו של הצבא המצרי, מבחינת איכות וכמות גם ייחד, היו גורם מרთיע רציני בכל הידדרות ביחסים בין שתי המדינות, ויקנו למצריים יכולת להחריף את המתחות עד לרמה של ערבות מלחמת ששת הימים.

והיה והתרסיט הגורע מכל יתמשח, ולונוכח מאין-הכוחות המדיאג', האמנם מסוגלת ישראל לבצע מהלך אסטרטגי מבריך ומפתיע נסוח 1967?

מכאן, אך במקביל נשקלת החלפת כל מערך ה-5/54 לタンקי M60 אמריקניים, והיצור הסידרתי של הרעםנס נדחה למועד לא ידוע.

התקציב: 4.78 מיליארד דולר

הצבא המצרי מונה כיום, כאמור, ארבע דיוויזיות משורייניות ושמונה כיווית, כאמור, ממכוננות סדירות, המבוססות על טנקים A1/A1-3 ו-M60 אמריקניים, טנקים Abrams M1A1 ו-מג'י M113. לפ' חישובים שנעשו בפנטגון, עלות התפעול של ארבע דיוויזיות משורייניות עומדת על 584 מיליון דולר לשנה, ושל שמונה דיוויזיות ממכוננות – 1.227 מיליארד דולר לשנה. מכאן, עלות התפעול השנתית של כל דיוויזיות השריון המצריות מגיעה ל-1.706 מיליארד דולר, שהם 46.3 אחוז מתקציב הביטחון המצרי הרשמי.

נוסף על כך, עלות הציוד של דיוויזיה כבده היא 185 מיליון דולר בממוצע שנתי, או 2.22 מיליארד דולר עבור 12 הדיוויזיות. אם נחבר את שני הסכומים, יתברר שההוצאות (לא כולל הוצאות כוח-אדם), מתקרבת ל-4 מיליארד דולר, שהם 133 אחוז מתקציב הביטחון המצרי השנתי.

נוסף על 12 הדיוויזיות, מצרים מחזיקה יחידות שריון על תקן חטיבות עצמאיות. ביןיהן מצויה חטיבת משוריינית של משמר הרפובליקה, שתי חטיבות משורייניות וארבע חטיבות ממוכנות. עלות אחזקתן נאמדת ב-853 מיליון דולר לשנה – מה שמקפץ את התקציב הכללי של כוח השריון המצרי ל-4.78 מיליארד דולר לשנה.

600 אלף מיליאוניים

נוסף על הצבא הסדיר הגדול, מחזיקה מצרים גם צבא מילואים המונה יותר מ-600 אלף איש. אולם מערכ זה נדרש מוגבל ביותר מבחינה תיפקודית,

■ מפעל סאקר: מייצר ארטילריה ומערכות טילים שונים. עד כה יצר המפעל שלוש משפחות של מטולי רקטות (מטל"רים) 222 מ"מ, בהם "סאקר 36" (המצוי ב-21, 30 ו-40 מ"מ) ו-36 ק"מ ("סאקר 18"). המפעל פיתח גם את טיל הנ"מ Saqr Eye (דגם משופר של ה-IB7As).

■ מפעל הנדסה ابو זעל: מייצרים תותחים אוטומטיים ותותחים ארטילריה, עד לקלוטר של 203 מ"מ; רכבי נ"מ Nile 23 (23 מ"מ) ו-סיני 23", ותותחי 105 מ"מ להשחת טנקים 55. המפעל מייצר גם מערכת תותחי 23 מ"מ מקומית ("רמן 23"), המשלבת שתי יחידות szs 23 מ"מ עם מערכת ירי ממוחשבת הפעלת על לייזר.

■ מפעל הליפוליס: מייצר ראש-ניצץ לטילי 7-AS, וכן תחמושת טנקים 100 מ"מ ו-115 מ"מ, ורקטות 122 מ"מ, תחמושת נ"מ 100 מ"מ, פצצות אויריות, פצצות עומק ומוצרים נוספים. ■ **AAVCO (Arab-American Vehicle Company):** מפעלי אמריקני-מצרים משותף שהוקם ב-1977. מעסיק כ-17 אלף עובדים ומיצר גי"פ"ים צבאיים ורכבי קל אחר.

■ AB-DCO (Arab-British Defence Co.): הוקם ב-1978 כפרוייקט ערבי-בריטי משותף, יצר עד כה יותר מאלף טילי נ"ט מונחים בריטיים מדגם "סווינGBP". מייצר גם טלי נ"ט מונחים רוסיים מדגם "מלוטקה-סאגר" 9M14, ומפתח ראש-ניצץ חדש, בעל כושר חידתת שריון משופר.

■ טנק רעמסס 2: בשנת 1984 נתקבלה חברת MC'D האמריקנית להשבich את הנידות ועוצמת האש של טנק 545 המצריים, פרויקט שזכה לכינוי רעמסס 2. ראשון הטנקים מוצג זה, אשר הושבח בהרה"ב, הגיע בשנת 1987 למצרים, לשירות ניסויים. בשנת 1990 הואר החוצה עם

שריון בברות

ליקט: רס"ן (מיל') מיכאל מס



"שר שבור" רוסי

על נשרים ונמרים

ash ממחשבת בעלת כוונת תותחן עם ראייה תרמית. כמו כן מותקנת על גג הצריח מערכת הגנה אקטיבית, אוטומטית לחוליות, מסווג ארנה, המנטרלת טילים מתבניות.

חיל השריון הרוסי מונה כ-20 אלף טנקים מצויד במנוע טורבינה בהספק של 1250 כ"ס, מערכת שינור (הכנות לצלילה) ומערכת בקרת נחשים מתקדמים.

מערכת טעונה אוטומטית באחוריו הצריח. התובה נראה זהה במדי אורך ורוחב לאלה של הטנק 80x80, אך נמוכה יותר.

באותה תערוכה הוצג גם דגם חדש של הטנק הרוסי T-80UD, המכונה "נמר השלוג". הטנק מצויד במנוע טורבינה בהספק של 1250 כ"ס, מערכת שינור (הכנות לצלילה) ומערכת בקרת נחשים מתקדמים.

רוסיה חשפה חיליקת את טנק המערכת החדש ביותר שלו, המכונה "שר שבור". הטנק הוצג בתערוכת נשק בעיר אומסק, אלום לצופים לא ניתן היה להתרבב מעבר למරחק ביחסו של 500 מטר. צדיה הטנק, כמו גם התותח ומערכת הנשק המשנית, כוסו למניעת זיהוי ודאי, אלום מומחה הערכו את קוטר התותח ב-1350 מ"מ, וכן זיהו

M60A3/M60A1, 714 טנקים פטון
טנק ליופרד 1 וכן 154 טנקים AMX30.

יגון ישראלי למארדים

רפ"ל (הרשות לפיתוח אמצעי לחימה) זכתה בחוזהLASL (הארטילריה המידית) לספקת ערכות מגון איסבי, החל מציצי שרינוויות LAV25 של המארינס האמריקניים. מדובר במיגון קרמי משולב, אשר יותקן על גבי הצריח וה滂ביה של שרינוויות. היקף העסקה: 7.1 מיליון דולר.

יון מחפש טנק

צבא יוון נערך להציגות בטנק מערכת עיקרי חדש בתחלת העשור הבא, בדומה לראשונה של 250 יחידות. מועדים פוטנציאליים הינם הטנק הצבאי לקלוק (MATADOR T-72 GIAT), ליופרד 2A5 הגרמני, T-80D הרוסי, צ'אלנגו E2 הבריטי ואברמס M1A2 האמריקני. מצבת השריון היווני כוללת כ-669 טנקים פטון M60 ו-M60A1, הציגה התעשיה הצבאית היוונית (תעש), חבילת שיפורים אשר נבנה על ידי שר ההגנה הטורקי וקציני צבא בבירוקם בארץ. הטנק שהוצע, פטון M60, מצוי בתוכה חילק-קדח בקוטר 120 מ"מ, שאינו קיים בשימוש הצבא הטורקי.

להשבich טורקי ולנוו

טורקיה מתעניינת בהשחת צי טנק הפוטון הולך ומתיישן שלו, בעיקר לנוכח העבודה שהחלפת 4000 טנקים המבוקרת שברשותה בטנקים מתאימים, אינה בא בחשבון עקב קשיי התקציב. לצורך הסבת כמות ראשונה של כ-1000 טנקים פטון M60 ו-M60A1, הציגה התעשיית הצבאית היישוראלית (תעש), חבילת שיפורים אשר נבנה על ידי שר ההגנה הטורקי וקציני צבא בבירוקם בארץ. הטנק שהוצע, פטון M60, מצוי בתוכה חילק-קדח בקוטר 120 מ"מ, שאינו קיים בשימוש הצבא הטורקי.

הצעות נוספות: מיגון סביב הצריח וכן בחזית וצידי התובה, מערכת בקרת אש מתקדמת המאפשרת אש ירי בתנועה, כוונת תרמית ומערכת כיבוי אש אוטומטית. מדובר בעיסקת ענק בהיקף של כמייליארד דולר. הטורקים הבתוו לקלבל החלטה בחודשים הקרובים.

תותחים על הכוונות

חיל השריון השויצרי מתכוון להחליף את התותח בקוטר 120 מ"מ, המותקן בטנקים המערכת ליופרד 2 מתוצרת גרמניה, בתותח בקוטר גדול יותר. אפשרות אחת היא תותח בקוטר 120 מ"מ שפותח על ידי מפעל ריינמטל בגרמניה, והאפשרה שימוש בתהומות מושפרת מתוצרת תעש ישראל. אפשרות אחרת: תותח קומפקטי בעל קוטר כפול 120 ו-140 מ"מ, פרי פיתוח ישראלי-שויצרי, שמשקלו דומה לזה של תותח הרק"ם הנפוץ בקוטר 105 מ"מ.

המקורות הזרים המפורטים ידיעת זו, מוסיפים כי התהומות בקוטר 120 מ"מ (מסווג חץ) מסוגלת להדרו פלדה שריון בעובי 850 מ"מ, בעוד התהומות בקוטר 140 מ"מ מסוגלת לחדר פלדת שריון בעובי 930 מ"מ.

חדשנות

חדשנות

חדשנות



חברת "תמר ש.מ.ר." בע"מ, יצרני:

- * חוליות לכל סוגי הטנקים
- * גלגלי דרכן ומרכוב לכל סוגי הטנקים
- * מיכלי מים לטנק המרכבה
- * מיכלי דלק לטנק המרכבה
- * צוד אחר לטנק המרכבה
- * ספקים לצה"ל, לצבא האמריקאי וצבאות אחרים

مبرכים את מדינת ישראל, צה"ל,
חיל השריון מפקדי ולוחמי
בפרוס יובל ה-50 להקמתם.

מכסה לתאי ציוד ומכברים



תאר בדמיון אימונו המדמה את המציאות הבאה...

- מרתת צוות עד רמת הנדרז
- בשת"פ עם כוחות חיר"ר, יס וואיר
- בתסורי דו-צדדי של רבים מול רבים
- כגד כוחות "וירטואליים" של אויב אמיתי
- התמימותות מלאה עם מערכת פיקוד ושליטה המאפשרת קשר בין היעדים המודומים והעולם החיצוני



מציאות כזו כזכור קיימת - BVR

רחוב כורזין 1, גבעתיים 53583, טל. 03-571 5668, פקס. 03-571 5671



**לחיל השריון
ברוכת ליזבל החמישית
ממפתחי יצרני ציוד
מתקדם לרק"ם**



imco אינדקס
INDUSTRIES LTD. תעשיות בע"מ

"צוות"
אגודת גימלאי שירות הקבע בצה"ל

לחברינו בעמותת "יד לשריון",
שאו בדרך לרגל הפקט בטאונכם.

משה נתיב, י"ד "צוות"
וחברי האגודה



ASA

IF

**אורדן תעשיות בע"מ
يُصنّع يُركّب دبابة الشريون
ورכיבים لدبابة المרכבה
مبصرة دبابة الشريون
لرجل فتحة موعدون دبابة الشريون**





תא"ל (AMIL) יצחק רבין



מבצעים באחר: תלמידי "אורות" מזרבי הארץ, מאידיניס להסברים לפני הטיסור באחר.

בג"ע: בניין משפטת לטרון, שמשפטו החזינית שומרה לא שניי

300 אלף חיילים, אזרחים ואח"מים

מודי שנה פוקדים את האתר כ-300 אלף מבקרים, ועודין מנסה ענבר אין שבע-ירצון: "השאיפה שלנו היא להציג לחצי מיליון מבקרים". ניתוח פורופיל המבקרים, מצביע על חמיש קבוצות עיקריות:

1. המשפחות השוכנות של הרשות

2. פצועים, נכי צה"ל ובני משפחותיהם.

3. חיילים במדים. מגיעים לכאן לסדרות חינוך, לטקס סיום קורסים, סיום טירונות, השבעה יחידית וודע.

4. תלמידים מבתי-ספר וממוסדות חינוך בכל הרמות מכל הזרמים.

5. אזרחים. בודדים, משפחות וקבוצות, מטיילים ותיירים.

6. אח"מים זרים. מסורת שהתחזקה במסדרי הממשלה, להביא כל אישיות רמת-ידרג מחו"ל לביקור באתר. הביקור כולל הנחת זר ליד קיר השמות ושמיעת סקירה קצרה על קרבות הרשותן. הרוושם העז שמוטיר הביקור באתר על מבקרים מוצא ביטוי, בין היתר, בספר האורחים עב-הכרם ועתיר התיאורים הנרגשים.

המשמעותית. הרוב המוחלט של חיל הים הלחמה היו שריוןאים ונספחים לעציבות הברזל, והדרך הייחידה להתמודד עם הכאב הצורב, הייתה בפגע מוחשי עם הזיכרון.

ראש עיריית תל-אביב דאז, שלמה (צ'יז') להט, בעצמו אלף ומפקד כוחות צה"ל בסיני במהלך ההתשה, הציע מיתחם בתל-אביב, אבל פלד אמרו: לא, תודה! הוא העדיף מיקום טופוגרפי צהה, אשר יכפה על הראשים להביס מעלה.

פלד: "משטרת לטרון ענתה על הצייפות שלנו יותר מכל מקום אחר, הן מבחינת מידותה בראש בעיה, הן משומש שבקרבות שהתנהלו כאן ב-'48/", השתתפו טנקים של צה"ל. חשוב לציין שהמקום הזה, עמוק אילו, הינו בעל ערך היסטורי לעם היהודי בכל התקופות: החל מיהושע בן-נון, עברו דרך המכבים, בר-כוכבא ועד לקרבות הקשים להבקעת הדור לירושלים במלחמות העצמאיות. "כשהחליטנו בתחילת 67' להתמקם בלטרון, הבאנו שתי פלוגות הנדסה סדירות והן פתחו ציר לתוך המשטרה, עד מיגdal המים שעליו ניצב כוון הטנק. הצבת הטנק הייתה אקט של חזקה על המקום. רציתי שכלם יידעו שזה שלנו.

"כשנתתי את הפקודה לאיל"מ נחמן ורד, מפקד סדנה 650, הוא חיריך ואמר: 'המפקד, ידעת' שתרצה את זה, אבל אי-אפשר. המגדל יכול לשאת 25 טון בלבד ואילו הטנק שוקל יותר.' הורייתי לו לחתוך את הגחון ולרטת במקומו פח בעובי של 5 מילימטר, לעקור את המנווע ולהתקין צינור קל דמיי קנה במקום התותחה. עברו עשרה ימים והוא התיציב בליקשת, הצדיע וDOIWO ביצוע."

השרמן שעלה לדראש המיגdal

רבבות הנהגים החולפים מדי יום בכביש תל-אביב ירושלים, לא יכולים שלא לקלוט במבטיהם את טנק השרמן העתיק, הניצב בהתרסה בראש מיגdal המים הישן של משטרת לטרון - הטנק, שהופיע בשנים האחרונות לסמלו של אתר השירות. למיצג זהה, כמו גם לאתר כולו, אחראי אלוף (AMIL) מוסה פلد. במשך שנים היה זה חלום של מפקדי הרשות לדורותיהם, אלא שהגשمتו נדחתה שוב ושוב. מפקד הלך ומפקד חדש בא, חתום על החלום, הזיכה וחוזר חיללה. מלחמת יום הכיפורים, מספר פلد, נתנה את הדחיפה



טנק השרמן על ראש מיגdal המים של משטרת לטרון



גנול ג'ין שליקאשווילי (בכומתה), ראש המפות המשולבים של אורה"ב, ורעייתו, מסיירין
באתר בלוויית הרמטכ"ל, רב-אלוף אמנון ליפקערשחט (מאחוריו), אלוף (מייל) מנדי מרן
בחוליפה) ואלוף נעמוט מלכא



הרמטכ"ל הצבאי, גנול זיאן-פיג'יפ דואין, מתקבל בלבנון ע"י נעמתו הישראלי,
רב-אלוף אמנון ליפקער שחק



המלחיאדר דוד אריסון (שמאל), התורם ביד נדיבת לאתר, בחברת מרוחין, תא"ל (מייל), מנשה
ענבר (באמצע), מנכ"ל מנותת השריון, אלוף (מייל) חיים ארו ותא"ל (מייל) מרדכי ציפורני



30.7.98-כנס מחרטים (במייל)

6.8.98-עצרת חטיבה 7

5.9.98-טקס לכzion 50 שנה לחטיבה 673

17.9.98-עצרת הגבורה לחיל השריון

24.10.98-יום העיון לכzion 25 שנה

למלחמת יום הכיפורים

24.11.98-עצרת לחטיבה 500

10.12.98-כנס מחרטים סד"ר

צילוםם: צלמי ייחידת ההסיטה של חיל השריון



קבוצה של פונייליז בונדים יהודים ממכסיקו,
צופים בסיפוק בשימושו שנעשה בכapps אשר גייסו.



ראשת פניו החותמה של רמטכ"ל צבא יפן, גנול יוגי פוג'ינאווה (בצלום: לייד
טנק שלל מצרי בלבנון), אינה מסגירה את התפעולות מההתוצאה המרשימה

המפעכה מתחת לריצפת הזוכות. שכול וחימם בכיפה אחת.

מיגdal ההתייחדות יפסע המבקר לחדר הזיכרון. כאן יתקים טקס זיכרון יומי לכל הנופלים באותו יום, על-פי התאריך העברי. על-ידי המסר ופיעו קורות חייו של הלוחם שנפל במלוי תפקידו.

טייעון איתן בעד לטרען

מאמר המערכת של עיתון "הארץ" מה-31 במרץ 1998, תקף את פרויקט אתר ההנצחה הכללי. צה"ל, המועד ליום בהר איתן. "...האוצר מתנגד להשקעה של 150 מיליון דולר בפרויקט, שהוא ענייני שרי האוצר מימי ומשמאלי מיותר ווירמי וושיש לו תחflipים ברוחבי הארץ באתרי הנצחה ציבוריים רבים. כמו כן אמורים באוצר, כי עלות אחיזתו השנתית של האתר תהיה כ-15 מיליון דולר". המסקנה המתבקשת, לדעת כתוב המאמר: "ב השקעה קטנה ניתן לאפשר את אתר השIRONון בטראן, לאות זהה במטרותיו לאלה של הר איתן...".

לו יהי.



תרשים של מיכלול הזיכרון הנמצא בשלבי הקמה

אתר על האתר

אתר ההנצחה "יד לשIRONון" זוכה מעתה גם לאתר באינטרנט. הגלשים באתר ימצאו: מידע כללי למבקרים, היסטוריה של עמק איילון ולטרון בפרט, הרכבים הקרים המשורינניים המוצבים באתר, מידע על פעילותיהם מיוחדת לגאלים השונים, הסבר על המקדים השונים ברכבי האתר (מושגים, תערוכות מתחפות), מאגרי מידע אודוט חללי השIRONון, מקבלי צל"ש, טנקים ועוד (עמדת הגל-עד), דפי אתגר ושברבי הנחה למשפחות. כל זאת, בליווי תמונות וצלמי אויר מריהיבים.

כתובת האתר: www.arcm-latrun.org.il

ועצבתיות. 11 מהן כבר נבנו.
2. מעודן השIRONון, שמתוכן להיכון בימים אלה ובו ספרייה, חדר דיןנים, חדר הרצאות ומעודן אירוח.

3. אודיטוריום המרכבה, בתפוסה של 250 מקומות, ההולך ונבנה בימים אלה. מיועד להקרנת מיצג השIRONון על-ידי חמשה מסכים, להרצאות ימי עין.

4. קריית חינוך המיועדת ל-250 איש. הקרייה, ברמת אירוח גבוהה, תשמש לסדרות חינוך, שבתות עין ומנוחה, מחנות קיץ לנוער יהודי מחו"ל וועוד.

5. מיכלול הזיכרון, שאמור להיכון ביום החיל הקרוב. במיכלול, המוצב בידי האמן דני קרואן, יעבור המבקר דרך חדר הגבורה, מגדל התהיחדות, חדר הזיכרון היומי והגל-עד. תחילת המסלול, כאמור, בחדר אפלולי, שבו ניצב על גשר מתקצייב ממשלתי", הוא מציג. הפרויקט מתקיים באולם עמוסות.

6. שיפוץ פנים בניין משטרת לטראן, תוך שמירה על החזות המקורי של המעלטת החיזונית.

7. הצבת מיגון הכלים הגadol ביוטר בעולם. אומנם, יש אתרי הנצחה בעולם ובינם מספר גדול יותר של טנקים ומשוריינים, אבל לטראן היא האתר היחיד המכיל 156 כלים שונים ומגוונים:

זה יכול להיות ישראל פיתה ורcosa, החל ממלחמת השחרור, והן רק"מ שלל.

8. הקמת כיכר השIRONון.

9. קיר השמות, עליו חרוטים 4853 שמות של לחמי השIRONון.

10. אמפitheatreו וכ-10 אלף מקומות ישיבה כ-5 מיליון דולר נוספים מושקעים ויושקעו בפרויקטם, הנמצאים בשלבי תכנון/הקמה שונים, ובמה:

1. פארק העצבות. בו יירוכו וייבנו אנדרטות



אתר הנצחה לאוגדה 146 בפארק העצבות

המטרה: זיכרון וחינוך

תא"ל (מיל'). מונשה ענבר, המשמש נשא וחצץ כמנכל' עמותת "יד לשIRONון" בטראן, מונה את שלושת היעדים המרכזיים של העמותה: הנצחת חיל החיל בכל מערכות ישראל, הנחלת מורשת חיל השIRONון לדור הצעיר והבטחת בית חם לשריאנים. ענבר מגלת כי עד היום הושקע סכום של כ-10 מיליון דולר באטר, "ברובו הadol לא מתקציב ממשלי", הוא מציג. הפרויקט מתקיים שכבר בוצעו כוללים:

1. שיפוץ פנים בניין משטרת לטראן, תוך שמירה על החזות המקורי של המעלטת החיזונית.

2. הצבת מיגון הכלים הגadol ביוטר בעולם. אומנם, יש אתרי הנצחה בעולם ובינם מספר גדול יותר של טנקים ומשוריינים, אבל לטראן היא האתר היחיד המכיל 156 כלים שונים ומגוונים:

זה יכול להיות ישראל פיתה ורcosa, החל ממלחמת השחרור, והן רק"מ שלל.

3. הקמת כיכר השIRONון.

4. קיר השמות, עליו חרוטים 4853 שמות של לחמי השIRONון.

5. אמפitheatreו וכ-10 אלף מקומות ישיבה כ-5 מיליון דולר נוספים מושקעים ויושקעו בפרויקטם, הנמצאים בשלבי תכנון/הקמה שונים, ובמה:



צעדת לטראן השנתית: חיילים ואזרחים בעקבות לחמים

מִרְשַׁת הָשֵׁרִי רֹן? כְּלַבְּבִית-סִפְרָנו!

נחמה בר-כוכבא, אלמנתו של האלוף משה בר-כוכבא (בריל) ומנהלת בית-ספר, רואה בחיבור התלמידים אל מורשת השրון, חלק בלתי-ינפרד מייעודה כמחנכת. רבבות בני-הנוער הגודשים את אתר השրון בטלרואן, הם השכו האמתי לעמלה.



ראיון: דוד אחיה-געמה

פטרתו של משה, לפני שש שנים. הנהלת מורשת הקרב והגבורה הייתה בדמותו ובנפשו ממש, ואני חשה שאני מלאת בכך צוואה רוחנית שלו".

סוגרת מעגל

נחמה כרתה ברית עם השרין, עוד קודם שנישאה למשה בר-כוכבא. היא נולדה וגדלה בכפר מעש, ליד פתח תקווה, ואת שירותה הצבאי עשתה בחיל השריון, שם מילאה תפקידים מרכזיים: קצינת ח"ן ותורבתות של חטיבה 7, קצינת ח"ן של גיסות השריון, קצינת חינוך וסעד של גיסות השריון. בחטיבה 7 הכירה את בריל. הם נישאו ב-1957 ומאז ועד יום מותו לא נפרדו דרכיהם.

נחמה מנהלת את בית-הספר "רמת אביב ג'" מיום היווסדו, לפניה כ-19 שנה. "כן", היא מאשרת, "אני בהחלט רואה סגירת מעגל בכך שאני עוסקת היום – כמו בתקופת שירות הצבאי – גם בחינוך,

גם בתורות, גם בסעד וגם במורשת השריון".

כמו שאר המשימות שנטלה על עצמה, גם פרויקט אתר השריון מטופל מביצע צבאי לכל דבר, עם הקפדה על כל פרט. המורים והתלמידים גם יחד עוברים הכנה יסודית לפני הביקור באתר. נחמה עורךת יומם סיור ועוזן מוקדם לסוג החינוכי, במסלול אותו יעברו מאוחר יותר החניכים עצמן. שערות רבות מוקדשות לכל אחד ממרכבי האתר: קיר השמות, מורשת הקרב של השריון, חשבותה האסטרטגית של טרואן במערכות ישראל, החל מימי המכבים ועד למלחמת השחרור, ואפלו מרכז הציפורות הסמור. סגל המרצים בסדנת ההכנה כולל קצינים

מהן ולפעליות חינוכיות במוסדות, שאין לנו נגעה ישירה בהם?

"אני רואה בהנחלת מורשת הקרב והגבורה של עמננו, נושא חינוכי מדרגה ראשונה. מדובר בעצם הקיום שלנו פה, בארץ הזאת. כל ישראלchai חייב להיות הקשור לתולדות עמו, למורשתו. לא יתכן שבבתי-הספר יימחו על ההיסטוריה של ארץ-ישראל, יותר מאשר על מאבקו של העם היהודי להיות עם חופשי בארץ. בתחום זהה, מוסדות החינוך לוקים בהתאם לכך".

"לנווער שלנו יש ידע כליל נורחב בכל הנוגע להתקנות פופ ולסיגנונות מוסיקליים. כבודם של אלה במקומם מונת, אבל כדי שנרגיש שייכים ומחוברים לארץ הזאת, אנחנו חביבים להתחבר גם לשורשים שלנו. תולדות עם ישראל, ידיעת הארץ ומורשתה הקרב – אלה הם השורשים. בילדיהם, יהיה כאן נטע זר, פשוטו כמסמעו".

מדוע לא להניח לכל אחד להחליט מתי וכמה הוא רוצה לדעת וללמוד?

"כי מطبع הדברים, ככל שאחננו מתבגרים, כך נוור לנו פחות זמן פנוי לקולט ולהפנים את כל החומריים האלה. אנחנו עסוקים יותר בעצמנו, בבניית משפחה וקרירה. לכן, החינוך והנחלת המורשת הישראלית חביבים להישותם כבר בגיל הרך. אני רואה בכך משמעות לאומית, שכן מוסדות החינוך בארץ חביבים לאמצה".

מתי התחלת בשילוחות זו?

"בשנתים האחרונים אני עוסקת בכך באינטנסיביות, אבל הרעיון 'התבשל' אצלי מזמן

בחדרה של נחמה בר-כוכבא, מנהלת בית-הספר הממלכתי "רמת אביב ג'", מודבק סטיקר המצהיר: "שבילי שרק שתיאפשרות: קרב, או קרב".

במקרה שלה, הוואיל ומודבר באלמנתו של מיטוס צה"ל, אגדת השရין משה בר-כוכבא (בריל), קרביות זו לא סתם סיסמה. יש לה כיסוי מלא. קרביות הולכת טוב עם אסטרטגיית. במהלך הריאון צינה נחמה לשבח את שר הביטחון, יצחק מרידק, שמשתדל להגיאו לכל האירועים שהוא יזמת.

איך את מצליחה לשכנע אותו, עם הלו"ז
הצפוף שלו?

"מה זאת אומרת איך?! מישירה אליו המנהלת מבט נזוף. "אני קוראת לו והוא מגיע!"

הסיפור של נחמה בר-כוכבא מרכיב מקבליות ואסטרטגיית, אבל לא רק. לא מכבר הוענק לה פרס החינוך מטעם מחוז תל-אביב של משרד החינוך, על פועלה לפיתוח יוזמות בבית-ספרה. הייתה זו מחלוקת הוקرة למנהל הדינמי, שלא מפסיקה לשנע אוטובוסים על תלמידיהם אל אתר השရין בטלרואן.

מילא התלמידים שלה, אבל מה לה ולמוסדות חינוך שאינם קשורים אליה? מה מניע מנהלת בית-ספר להאייל, לדרבן, לעיתים אף לכפות על מוסדות חינוך ובתי-ספר אחרים, להוציא את תלמידיהם לביקור בטלרואן? והמודבר בתיבי-ספר סמכים, כמו גם בתיבי-ספר בערים אחרות; בתיבי-ספר יסודים ותיכונים; מוסדות חינוך מהזרים הממלכתי והמלךיתידי-ידיים כאחד.



תלמידים על טנק בלטרון, חזורים נפנמים ומלאי חזויות



חומה בר-כוכבא באתר בלטרון, על רקע בין המשתורא. חווים להתחבר לשורשים

וכדי לחזק את דבריה, היא שולפת תיק גודש המכabi הערוכה מילדים, הורים, מפקחים. כולם מדגשים, איש איש בשפטו, את עומק החוויה שחוות; את השיעור המאלף שקיבלו על מאבקה של ישראל לעצמאות, ואת המחיר היקר של שלום על אף...

בימ המכתבים יש אחד שנכתב בנוסח חברה' מנוי שיר, אל "נחמה החביבה". בין היתר נאמר בו: "הטעמת מורשת הקרב וחינוך דור המשך של ילדי ישראל, הם מן הנעלמים שבפועל המבורך".

על החתומות: עזר.
האם אותו עזר הוא אחד מרובבות התלמידים שביקרו באתר, או אולי האזרה מספר אחד של ישראל (שנוסח המכתב בהחלטת תואם את סיגנוןנו?) תעלומה זו תישאר, ככל הנראה, בלבתי פתורה.

מבתי-ספר בגוש דן, נציגים מבתי-ספר עיוניים ומקצועיים, הורים, ילדים בוגרים וחניכים. פעльтנותה אינה פוסחת על שום שכונה בעיר, תל-אביב, ובערם האחרות בגוש דן.

וכולם נוענים ברצון להזמנה, או שיש מיכשולים? "או-או, ועוד איזה! יש הורים, ואפליו מורים, שרואים בפעולות הזה 'חינוך מיליטנטי' מיותר. אבל בשבייל מה יש מיכשולים, אם לא כדי לעקוף אותם ולדלג עליהם?"

יש הסתייגויות גם מצד התלמידים?
"יש, אבל הן נתקלתי במחאות של תלמידים לאחר הביקור באתר ההנצחה בלטרון. היה פרט, הם חזורים ממש נפעים ומלאי חזויות."

בכירים, מפקחים בכירים של משרד החינוך ואפליו שרים, אלה שברקו רוד שלם עבר צבאי מזהיר.

"אני חיבת לנצל את הזדמנות", מבקשת נחמה, "כדי להודות לפני פעמים למוסה פלד, ישביראש עמותת 'יד לשרון', למנשה ענבר, מנכ"ל העמותה, לשר הביטחון איציק מרdecki, לשר לביטחון פנים אביגדור קהילני, לצד שר החינוך משה פלד, לד"ר יוסי לי ממשרד החינוך ולראש עיריית תל-אביב רוני מילוא. כולם כאיש אחד נותנים כתף לקידום הפרויקט, מגעים לLatrun ומשתתפים בכל אירוע אליו הם מוזמנים".

היא עצמה מביאה לאתר קבוצות שונות ומגוונות: תלמידי בית-ספרה, תלמידי כיתות ו'

אלוף הפלדה והנשמה

אלוף משה בר-כוכבא (בריל) היה לאגדה בשരון עוד בחיה. שילוב נדר של תובונות מקצוענית יזכקה בברזל, עם נשמה תמה ורכח לפיקודי. הוא נולד בשנת 1930 בגליציה, פולין, עליה לארץ, נלחם בשורות האצ"ל והתגיים לצה"ל עם הקמתו. שימש בקשר רחבה של תפקידי, בהם: מפקד פלוגה בחטיבת 7 במהלך מלחמת קדש. על גבורתו באותה מלחמה, כשהסתער בראש פלוגתו על כוח מצרי עדיף בסיני, הוענק לו עיטור העוז. במלחמת ששת הימים פיקד על חטיבת שרין, וניהל קרבנות עם הירדנים בעומק דותן. במהלך מלחמת ים הכנופים היה סגן מפקד אוגדת שרין בצדון, ובלבנון פיקד על כוח על-יעצבות. הוא שימש כמפקד גיסות השרון והיה לאלווף המכון הוטתיק ביותר. בשנת 1992 נפטר מודומ-לב, והוא בן 62.



פְּשׁוֹט שָׂרִי וּנֶר

מילים: יורם טהרלב

לחן: שאול ביבר

אם אַתָּה רֹצֶח לְדִעָת
אֵיפָה יִשְׁפַּךְ פָּאֵלה מִין
לֹא בָּעֵיר הַמְּשֻׁגָּעָת –
שֶׁם תּוֹכְלָה לְהַמְּתִין...

בְּדָרוֹם אָתוֹנוּ פָּגָשָׂתִי
עַל הַטְּنָק בְּלֵב סִינִי
וּמִיד, מִיד הַרְגָּשָׂתִי
אֵיךְ הַסְּמִיקָוּ לְחַיִּי.

הַוָּא פְּשׁוֹט שָׂרִיּוֹנָר
לֹא פְּחוֹת וְלֹא יוֹתָר,
קָצַת נָחָם, קָצַת נְבוּזָה
זֶה הַפְּלָל, זֶהוּ זֶה.

כָּבֵר רַבִּים רַבִּים חִפְצָוּ בֵּי
רַק לְצֹאת אֲתִי רַצְוּ
לֹא יָדַעַת מַה חִפְצָוּ בֵּי
אָרְזָדָא שֶׁלָּא מְצָאוּ.

אָתָּה לְבֵי אַיִּינִי שָׁמָה
כִּי לְבֵי שָׁלוֹ הַוָּא כָּבֵר
אֶל נָא תְּשַׁאֲלָוִני לִמְהָ
זֶה גַּם לִי נִשְׁמַע מְזָה:

הַוָּא פְּשׁוֹט שָׂרִיּוֹנָר
לֹא פְּחוֹת וְלֹא יוֹתָר,
קָצַת נָחָם, קָצַת נְבוּזָה
זֶה הַפְּלָל, זֶהוּ זֶה.

לֹא בָּגָל עִינֵּי הַתְּכִלָּת
הַתְּאַהֲבָתִי דָּקָא בָּזֶן
גַּם אִינְנוּ מִתְּפַעַלְתִּים
מִגְבָּהוּ וּמִרְחָבָה.

לֹא בָּגָל צְחֻקוֹ הַפְּרִיאָ
הַפּוֹכֶשׁ כָּל לִב נְשִׁי;
הַסְּבָה וְדָאִי אַחֲרָת
גַּם אִם זֶה נִשְׁמַע טְפֵשִׁי:

הַוָּא פְּשׁוֹט שָׂרִיּוֹנָר
לֹא פְּחוֹת וְלֹא יוֹתָר,
קָצַת נָחָם, קָצַת נְבוּזָה
זֶה הַפְּלָל, זֶהוּ זֶה.





דברי בורגר

ニיצני השריון/עמיד ברזנר

(הוצאת מערכות, משרד הביטחון)



עמיד ברזנר, שריון רבי-פעלים ומוסך אוניברסיטת תל-אביב בмагמה להיסטוריה צבאית, מגולל כאן לראשונה את מסכת ההיסטוריה של חיל השריון. המחבר היסודי שערך, מתאר ומנתה את מיכלול האגרומים שהשפיעו על ההיסטוריה והפעלתם של כוחות השריון, מ-1947 ועד סיוםה של מלחמת העצמאות. בין הגורמים המשפיעים מונה המחבר את אופי המשימות שעבورو נדרשו כוחות משוריינים, את אופי האויב מנגד, את תפיסת הפעלה של כוחות השריון וחילוק הדעות שנלווה, רכש וייצור של רכב קרבי משוריין (רכ"מ), מגבלות תקציביות ומדיניות (אمبرגו) ועוד. עמיד ברזנר הוא יליד הארץ. במלחמת העצמאות שירת בגוד 9 – גודוד הפשיטה הממוכן. בתום המלחמה השתחרר, אך בשנת 1952 שב והתגייס לשירות קבוע בחיל השריון, ומילא שירות ארוכה של תפקיד פיקוד ומטה. בשנת 1980 השתחרר בדרגת סגן אלוף. היום משמש ברזנר כהיסטוריון הרשמי של עמותת השריון. "ニיצני השריון" זכה בפרס "יצהק שדה" 1996.

בקו ישר/מרדכי ציפורי

(הוצאת ידיעות אחרונות)

ספרו האוטוביוגרפי של אחד האנשים המגויסים ביותר בתולדות מדינת ישראל. שמו של מרדכי (מוטקה) ציפורי מחובר לכל פרקי המאבק וההתקפה של המדינה, מימי הילד בפתחה; תקווה, דרך נעריו כלחום בשורות אצ"ל, כליאתו בעכו והגלילית, שבו ארצה וגיסו לצה"ל; עברו דרך תפקיד פיקוד שניים (הבולט בהם: מפק"ט שריון באוגדת הדרום, במלחמת ששת הימים), ועד קצין שריון ראשית במלחמת יום הכיפורים.

עם שיחרו מצה"ל, בדרגת תת-אלוף, התגייס ציפורי למאבק הפליטי, והיה לאחת הדמויות המרכזיות שתרכמו מהפרק ההיסטורי של 1977, ולעלית היליכוד לשילוטן. כסגנו של שר הביטחון דאז, עדן וייצמן, היה ציפורי מיוזמי תנופת ההתיישבות הנרחבת בארץ-ישראל, וממניחי היסודות לשalom עם מצרים. במלחמת לבנון בטל ציפורי בהתנדחותו למחלכים, שהביאו את כוחות צה"ל לפזרוי בירחות. "בקו ישר" מספר, ללא כחל ושרק, על ישיבות הממשלה הדרומית, על שיקיעתו של מנהם בגין, על נסיקתו של עדן וייצמן על תחבולותיו של אריך שרון.

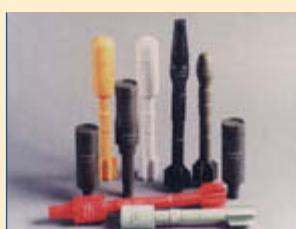




תעש
בית היוצר להשבחות רק"ם
וליצור תחמושת טנקים, ארטילריה, ח"ר וairo



תעש, מפעל סלビין ותשלובת התחמושת



مبرכים את צה"ל וחיל השריון
בפروس שנת היובל למדינת
ולרגל הופעת הגילוון הראשון של "שריון"



למעלה מ-40

שנות פיתוח

יצירה של מוצריים,

מערכות וטכנולוגיות

לבטחון וליצוא.



התעשייה האווירית לישראל
בסיס איתן לאתגרי המלחמה

אאים לתרום חיכולתנו לחיל השריון

אנשי אלטה שולחים
ברכת שלום
למשפחות חיל השריון

אלטה תעשיות אלקטרוניקות בע"מ
חברה בת של התעשייה האווירית לישראל בע"מ / חטיבת אלקטרוניקה

